

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ВСП «Кілійський транспортний фаховий коледж
Державного університету інфраструктури та технології»

ЗАВДАННЯ

для виконання контрольної роботи з дисципліни

«Основи правознавства»

для здобувачів освіти заочної форми навчання

галузь знань: **27 Транспорт**

спеціальність: **271 «Морський та внутрішній водний транспорт»**

I курс «НУМС» СВ

2022-2023 н. р.

**Методичні вказівки до виконання контрольної роботи
з курсу «Основи правознавства».**

Виконується здобувачами освіти І курсу

спеціальності 271 Річковий та морський транспорт

Спеціалізація 271.02 Управління судновими технічними системами і
комплексами При вивченні курсу «Основи правознавства» здобувачами освіти
заочної форми навчання, навчальними планами передбачено виконання
контрольної роботи. Контрольні роботи є обов'язковими для всіх студентів.
Контрольна робота оформлюється на стандартних аркушах формату А4 (210 x
297), обсягом до 15 сторінок, і включає:

1. Титульну сторінку (див. додаток 1).
2. Зміст (де вказуються питання, висновки, література, та сторінки на яких вони розташовані).
3. Текстову частину.
4. Список літератури, Інтернет джерела .
5. Дата виконання роботи, особистий підпис (вказуються на останній сторінці, після списку використаної літератури).

Текст контрольної роботи повинен бути надрукованим за допомогою комп'ютера на одній стороні аркуша. Обсяг контрольної роботи повинен бути до 12 сторінок. Шрифт – Times NewRoman. Розмір шрифту – 14. Міжрядковий інтервал – «полуторний». Абзацний відступ має бути однаковим по всьому тексту і повинен дорівнювати 5 знакам.

Робота, виконана частково або не за своїм варіантом - **не зараховується**.

Контрольна робота для здобувачів освіти заочної форми навчання повинна виконуватися в міжсесійний період і направлятися до навчального закладу для перевірки у терміни, що встановлені графіками навчального процесу.

**Номер варіанту обирається відповідно до списку здобувачів освіти в журналі обліку
навчальних занять групи**

38 39 40 41 42

Нумерація за списком	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Номер варіанта	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	1

Нумерація за списком	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37.
Номер варіанта	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17.

Завдання 1. Тести

1. Виключно у письмовому вигляді існують норми:

а) звичаєві; б) моралі; в) релігійні; г) корпоративні.

2. Найвищу юридичну силу має:

а) конституція держави; б) указ глави держави; в) рішення уряду держави; г) міжнародний договір, учасником якого є держава.

3. Не є джерелом права в Україні:

а) правовий звичай; б) правовий прецедент; в) нормативно – правовий акт; г) нормативний договір.

4. Національною та територіальною може бути:

а) унітарна держава; б) республіка; в) федерація; г) монархія.

5. Особа стає громадянином України:

а) з досягненням повноліття; б) з моменту народження; в) з моменту отримання паспорта;

г) з досягненням шістнадцятирічного віку.

6. Двоє шістнадцятирічних юнаків заблукали в лісі. Через дві доби, вкрай виснажені і голодні, вони натрапили на мисливський будиночок. Вони проникли всередину цього приміщення, виламавши двері і знайшли там деякі продукти, зокрема сухарі, а також питну воду. Все це було ними спожито. Юнаки діяли у стані:

а) діяння пов'язаного з ризиком; б) необхідної оборони; в) крайньої необхідності; г) психічного примусу.

7. Зловживання правом:

а) є різновидом правопорушення;

б) є різновидом правової поведінки;

в) може мати місце тільки у деяких галузях права;

г) передбачає реалізацію правової норми всупереч меті, для якої норма була встановлена.

8. Офіційне тлумачення Конституції України здійснюється у зв'язку із зверненням до Суду із:

а) конституційним зверненням; б) конституційним позовом;

в) конституційною скаргою; г) конституційним поданням.

9. Кіндрат викрав з підприємства викрутку. За це його може бути притягнуто до відповідальності:

а) цивільної, матеріальної та кримінальної; б) цивільної, адміністративної та кримінальної;

в) дисциплінарної, цивільної та кримінальної; г) матеріальної, дисциплінарної та адміністративної.

10. У залежності від того чи мають учасники правовідносин взаємні права та обов'язки, чи одна із сторін правовідносин наділена тільки правом, а інша - обов'язком, правовідносини можуть бути:

- а) односторонніми та двосторонніми; б) абсолютними та відносними;
- в) майновими та немайновими; г) договірними та позадоговірними.

Завдання 2. Розкрийте зміст понять:

- 1. Джерело права. 2. Система права. 3. Громадянство. 4. Унітарна держава.
- 5. Юридична відповідальність.

Завдання 3. Поясніть у чому полягає відмінність між :

- 1. Звичаями та нормами права. 2. Республікою та монархією. 3. Набуттям громадянства за народженням та набуттям громадянства через прийняття до громадянства.

Завдання 4. Логічні послідовності

1. Розташуйте у правильній послідовності чинники, які сприяли виникненню держави:

- а) зростання продуктивності праці; б) удосконалення знарядь праці; в) розшарування суспільства на соціальні групи;
- г) поява надлишків виробництва.

2. Розташуйте види республік у порядку зростання повноважень глави держави:

- а) президентсько-парламентська; б) президентська; в) парламентсько-президентська; г) парламентська.

3. Розташуйте складові системи права у логічній послідовності від меншого до більшого:

- а) диспозиція; б) галузь права; в) інститут права; г) норма права.

Завдання 5. У кожній з нижче наведених ситуацій визначте галузь права, яке регулює ті правовідносини, у які вступили їх учасники :

Ситуація 1. Приватний стоматолог Сергій видалив зуба Мартину.

Ситуація 2. Подружжя Петрових усиновило Павла.

Ситуація 3. Гізеллу було зараховано до 10-го класу одного із комунальних навчальних закладів міста Кропивницького.

Ситуація 4. Ернеста було зареєстровано кандидатом у депутати однієї із районних рад Тернопільської області.

Ситуація 5. Гаврила було прийнято на роботу у магазин вантажником.

Ситуація 6. Максим вчинив розбійний напад на відділення Ощадбанку.

Завдання 6. Дайте розгорнуту відповідь:

Назвіть обставини, які виключають юридичну відповідальність

Завдання 1. Тести

1. Диспозиція, на відміну від санкції:

- а) не є обов'язковим елементом системи права;
- б) може бути альтернативною;
- в) може бути відсильною;
- г) може бути складною.

2. Публічно – правові відносини:

- а) мають переважно диспозитивний характер;
- б) можуть виникати не тільки за згодою, а й всупереч волі однієї із сторін;
- в) передбачають рівноправність учасників;
- г) виникають здебільшого на підставі договорів.

3. Зловживання правом:

- а) є різновидом правопорушення;
- б) є різновидом правової поведінки;
- в) може мати місце тільки у деяких галузях права;
- г) передбачає реалізацію правової норми всупереч меті, для якої норма була встановлена.

4. Альтернативна служба характеризується тим, що:

- а) той, хто її проходить, може обирати форму цієї служби на альтернативній основі;
- б) вона є заміною обов'язку стосовно захисту Вітчизни;
- в) передбачає підготовку перед початком її (альтернативної служби) проходження;
- г) у разі ухилення від її проходження передбачає притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності.

5. Прокурор представляє у суді:

- а) інтереси фізичних осіб;
- б) інтереси юридичних осіб;
- в) інтереси держави у виключних випадках;
- г) інтереси територіальної громади у виняткових випадках.

6. Якщо правочин вчинений малолітньою особою за межами її цивільної дієздатності протягом місяця не був схвалений батьками (усиновлювачами) чи опікуном, то:

- а) він є нікчемним; б) він може бути визнаний недійсним;
- в) він визнається недійсним; г) він може бути оскаржений до органу опіки та піклування.

7. Чоловік та дружина можуть набувати право власності на майно на праві спільної сумісної власності шляхом:

- а) успадкування майна за заповітом;
- б) набуття права спільної сумісної власності на майно набуте за час шлюбу;
- в) внесення положення до шлюбного договору, відповідно до якого майно, набуте подружжям на праві спільної часткової власності вважатиметься таким, що набуто на праві спільної сумісної власності;
- г) укладання договору про припинення виплати аліментів у зв'язку з передачею права власності на нерухоме майно.

8. У випадку припинення трудового договору за угодою сторін, строк припинення трудових відносин:

- а) встановлюється законом;
- б) встановлюється за домовленістю сторін трудового договору;
- в) встановлюється у колективному договорі;
- г) встановлюється за домовленістю між роботодавцем і профспілковим комітетом.

9. При необхідній обороні:

- а) шкода завдається третім особам;
- б) завдана шкода має бути меншою ніж відвернута;
- в) шкода, завданাপосаганням, не підлягаєвідшкодуванню;
- г) перевищення її меж завжди тягне за собою кримінальну відповідальність.

10. За порушення закону щодо функціонування і застосування української мови як державної винних осіб може бути притягнуто до відповідальності:

- а) політичної;
- б) конституційної;
- в) адміністративної;
- г) кримінальної.

Завдання 2. Розкрийте зміст понять:

1. Адвокатура. 2. Форма держави. 3. Кримінальний проступок. 4. Булінг. 5. Шлюб.

Завдання 3. Поясніть у чому полягає відмінність між :

1. Виправними роботами та суспільно корисними роботами. 2. Пособником злочину та виконавцем злочину.
3. Дієздатністю неповнолітньої особи та дієздатністю малолітньої особи.

Завдання 4. Логічні послідовності:

1. Розташуйте джерела права України у логічній послідовності залежно від ступеня їх вагомості щодо обсягу врегулювання правових відносин (у порядку зменшення ступеня вагомості):

- а) правовий звичай; б) нормативно-правовий акт; в) нормативний договір; г) міжнародно-правовий акт.

2. Розташуйте у правильній послідовності етапи добору на посаду поліцейського:

- а) проходження кандидатами конкурсних процедур (тестування, співбесіда та деякі інші види оцінювання);
- б) призначення на посаду;
- в) проходження особами, які виявили бажання вступити на службу в поліції, медичного обстеження, перевірки рівня фізичної підготовки, психофізіологічного обстеження, обстеження на предмет виявлення алкогольної, наркотичної та токсичної залежності;
- г) подача документів на участь у конкурсі на зайняття вакантної посади.

3. Розташуйте у правильній послідовності зростання обсягу трудової дієздатності з віком:

- а) виникнення права на укладення договору про повну матеріальну відповідальність;

- б) виникнення права самостійного працевлаштування;
- в) виникнення права прийняття на роботу у вільний від навчання час за згодою одного з батьків;
- г) виникнення права бути прийнятим на роботу за згодою одного з батьків.

Завдання 5. Роз'яжіть задачу :

Визначте у кожній із нижченаведених ситуацій чи правомірним було рішення компетентного органу стосовно відмови у розгляді звернення громадян. Свою відповідь стисло обґрунтуйте:

Ситуація 1. Марина звернулася до департаменту освіти Черкаського міськвиконкому із пропозицією про проведення у місті хореографічного конкурсу «Вечори над Дніпром».

Ситуація 2. Григорій звернувся в управління комунального господарства Кропивницького міськвиконкому із скаргою на роботу комунального підприємства, яке займалося озеленням вулиць міста. Під зверненням він підписався як «Свідомий мешканець міста». Адресою проживання було вказано будинок в історичній частині населеного пункту без зазначення вулиці і номера будинку.

Ситуація 3. Володимир звернувся до департаменту культури Запорізької обласної державної адміністрації із скаргою, у якій стверджував, що його всупереч Положенню про пісенний конкурс «Вечори над Дніпром» (далі - Положення) безпідставно не було допущено до участі в цьому конкурсі. Для перевірки скарги було створено відповідну комісію, яка розглянула скаргу відповідно до вимог чинного законодавства. Володимир за підсумками розгляду скарги отримав відповідь, у якій йому повідомили про те, що його недопущення до конкурсу здійснено відповідно до Положення. Оскільки до початку проведення конкурсу залишалось ще 35 днів, друзі порадили йому знову звернутися до департаменту культури, обґрунтувавши свою пораду тим, що у департаменті на цей раз Володимира допустять до участі у конкурсі, щоб запобігти його зверненню у вище стоячі інстанції. Володимир до поради прислухався, однак його звернення розглянуто не було.

Ситуація 4. Тридцятирічний Павло, опікуном якого була його мати Степаніда, у березні 2019 року надіслав звернення до міського голови, у якому запропонував керівнику міста кожну сесію міської ради починати із звернення до бога з молитвою «Отче наш».

Ситуація 5. Група громадян у жовтні 2019 року зробила невдалу спробу розпочати збір підписів під електронною петицією, у якій Президент України та Верховна Рада України закликалися до добровільної відмови від тимчасово окупованих територій.

Завдання 6.

Назвіть не менш як шість ознак конфедерації.

Завдання 1. Тести

1. Оберіть правильне твердження:

- а) Україна є парламентською республікою та унітарною державою;
- б) Україна є президентською республікою та унітарною державою;
- в) Україна є парламентсько – президентською республікою та федеративною державою;
- г) Україна є парламентсько - президентською республікою та унітарною державою;

2. До спільних ознак парламентської республіки та конституційної монархії можна віднести:

- а) парламент, наділений усією повнотою законодавчої влади та певними контролюючими функціями, має право виражати вотум недовіри уряду, і може відправити його у відставку;
- б) парламент стримується і урівноважується главою держави;
- в) закони та інші рішення, ухвалені парламентом, можуть бути відхилені главою держави;
- г) наявність жорсткого поділу влади.

3. Число суддів у Конституційному Суді України та Верховному Суді України становить відповідно:

- а) 18 та 100 суддів; б) 16 та 100 суддів; в) 18 та 200 суддів; г) 18 та 150 суддів.

4. Галузь права є:

- а) первинним елементом системи права;
- б) базовим рівнем поєднання правових норм;
- в) центральним елементом системи права;
- г) базовим рівнем поєднання інститутів права.

5. Іноземці не можуть бути в Україні власниками земель:

- а) рекреаційного призначення;
- б) сільськогосподарського призначення;
- в) оздоровчого призначення;
- г) водного фонду.

6. Правом на відшкодування моральної шкоди наділені:

- а) держава і фізичні особи;
- б) територіальна громада і юридичні особи приватного права;
- в) фізичні та юридичні особи;
- г) держава і юридичні особи приватного права.

7. Подружжю майно може належати на праві:

- а) спільної часткової власності та спільної сімейної власності;
- б) спільної сумісної власності та спільної сімейної власності;
- в) спільної часткової власності та сімейної колективної власності;
- г) спільної часткової власності та спільної сумісної власності;

8. Для розгляду індивідуальних трудових спорів на підприємстві створюється:

- а) примирна комісія;
- б) трудовий арбітраж;
- в) комісія по трудових спорах;

г) служба з питань посередництва і примирення.

9. Жертві булінгу завжди завдається шкода:

- а) фізична;
- б) психічна;
- в) економічна;
- г) матеріальна.

10. Дія Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» не поширюється на:

- а) сферу приватного спілкування та здійснення релігійних обрядів;
- б) сферу здійснення посадовими особами представницьких функцій;
- в) сферу діяльності дипломатичних представництв України;
- г) сферу початкової освіти.

Завдання 2. Розкрийте зміст понять :

1. Федерація. 2. Референдум. 3. Трудовий договір. 4. Кримінальне правопорушення. 5. Шлюбний договір.

Завдання 3. Поясніть у чому полягає відмінність між:

1. Кримінальним проступком та адміністративним проступком. 2. Підбурювачем злочину та виконавцем злочину. 3. Активним виборчим правом та пасивним виборчим правом.

Завдання 4. Логічні послідовності :

1. Розташуйте строки, які застосовуються у сімейному праві, у порядку їх зменшення:

- а) строк, по спливу якого орган державної реєстрації актів цивільного стану складає актовий запис про розірвання шлюбу;
- б) строк, протягом якого від дня розірвання шлюбу особа має право на утримання у випадку, якщо у зв'язку з вихованням дитини, веденням домашнього господарства, піклуванням про членів сім'ї, хворобою або іншими обставинами, що мають істотне значення, вона не мала можливості одержати освіту, працювати, зайняти відповідну посаду;
- в) строк, протягом якого один з подружжя, з яким проживає дитина, яка має вади фізичного або психічного розвитку, має право на утримання від іншого з подружжя;
- г) строк позовної давності, який застосовується до вимоги матері про оспорювання батьківства свого чоловіка.

2. Розташуйте у правильній послідовності етапи виборчого процесу по місцевих виборах:

- а) складання списків виборців, їх перевірка та уточнення;
- б) утворення одномандатних, територіальних виборчих округів;
- в) проведення передвиборної агітації;
- г) висування та реєстрація кандидатів.

3. Розташуйте нижченаведені кримінальні покарання у правильній послідовності за принципом спадання ступеня їх суворості:

- а) громадські роботи; б) штраф; в) позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю;
- г) позбавлення військового, спеціального звання, рангу, чину або кваліфікаційного класу.

Завдання 5. Розв'яжіть задачу:

Шістнадцятирічна Наталія останні півроку проживала з двадцятирічним Едуардом у його помешканні. Її батьки перебували на заробітках за кордоном і про спільне проживання їхньої дочки з Едуардом їм не було відомо. У листопаді 2018 року Наталія та Едуард зареєстрували шлюб у сільській раді. Про реєстрацію шлюбу було відомо тільки нареченим та працівникам сільської ради. У січні 2019 року батьки Наталії повернулися в Україну. Батько Наталії, дізнавшись про те, що вона зареєструвала шлюб з Едуардом, звернувся до суду з позовом про визнання шлюбу недійсним. Під час судового розгляду Наталія пред'явила довідку про свою вагітність. Чи вправі суд задовольнити позов про визнання шлюбу недійсним? Свою відповідь обґрунтуйте з посиланням на відповідні норми чинного законодавства.

Завдання 6. Дайте розгорнуту відповідь:

Спадкування за законом: черговість спадкування; черги спадкоємців; розмір частки у спадщині спадкоємців за законом.

I. Тести

1. Економічною передумовою виникнення держави можна вважати:

а) три поділи праці; б) поділ суспільства на класи; в) перехід від матріархату до патріархату; г) покращення знарядь праці.

2. Заборона вчиняти подружню зраду є предметом регулювання:

а) правових норм і корпоративних норм; б) правових норм і звичаєвих норм; в) звичаєвих норм і корпоративних норм; г) релігійних норм і моральних норм.

3. Оберіть правильне твердження:

а) правоздатність у людини настає з досягненням певного віку і припиняється із її смертю; б) правоздатність у людини настає від народження і припиняється із її смертю; в) дієздатність у людини настає від народження і припиняється із її смертю;

г) якщо людина правоздатна, то вона обов'язково є дієздатною і навпаки

4. Необов'язковою ознакою правопорушення є:

а) протиправність; б) заподіяння шкоди; в) наявність вини; г) наявність суб'єкта

5. Принцип презумпції вини стосується відповідальності:

а) цивільної; б) дисциплінарної; в) адміністративної; г) матеріальної

6. Згадайте, який різновид монархії має такі риси:

формальна належність законодавчої влади парламенту; здійснення монархом функцій глави виконавчої влади; право монарха формувати уряд, відповідальний перед ним; право накладення абсолютного вето на закони парламенту; право монарха видавати укази, що мають силу закону:

а) деспотична монархія; б) абсолютна монархія; в) станово-представницька монархія; г) дуалістична монархія.

7. Які засоби впливу на поведінку людей закріплюються в нормах права?

а) декларації, заклики; б) дозволи, позитивні зобов'язання; в) моральні сентенції, політичні програми; г) релігійні догми, корпоративні правила.

8. Оберіть правильне визначення систематизації нормативно-правових актів:

а) це діяльність, спрямована на вдосконалення правової системи, її інтеграцію до системи

європейського права; б) це діяльність зі зведення нормативно-правових актів у впорядковану систему; в) це діяльність, що полягає у зведенні всього нормативно-правового масиву до єдиного систематизованого акта; г) це діяльність нормотворця по її наближенню до системи права.

9. Якщо особу засуджено до позбавлення волі, то внаслідок цього відбувається обмеження її:

а) правоздатності; б) дієздатності; в) працездатності; г) деліктоздатності.

10. До юридичних ознак, які характеризують крайню необхідність можна віднести:

а) своєчасність заподіяння шкоди; б) Конституцією України право на заподіяння шкоди у стані крайньої необхідності визнається одним із фундаментальних прав людини; в) джерелом загрозованої небезпеки у разі крайньої необхідності може бути виключно протиправна бездіяльність людини; г) шкода, заподіяна у стані крайньої необхідності, тільки у виняткових випадках може бути більшою від відвернутої

Завдання 2.

В чому полягає відмінність між: (не менше 3-х порівнянь)

- Публічним правом і приватним правом.

Завдання 3. Задача

Андрій Петренко (16 років) працював офіціантом в кафе та мийником машин в автосервісі. На зароблені за рік у кафе гроші Андрій придбав міні-байк, а на зарплатню, яку він отримував в автосервісі, купував дороге байкерське вбрання. Мати Андрія звернулася до власника автосервісу, в якому працює хлопець, з вимогою видавати їй зарплату сина, оскільки вона одна виховує трьох дітей (Андрія та двох його молодших сестричок) і її зарплатні не достатньо для забезпечення дітей їжею та одягом. Підприємець відмовив в задоволенні вимог матері. Чи має право Андрій витратити свою зарплату на власний розсуд? Який вид дієздатності має Андрій? Охарактеризуйте обсяг цивільної дієздатності Андрія. До якого органу потрібно звернутися матері, щоб обмежити право неповнолітньої особи самостійно розпоряджатися своїм заробітком? Яке рішення цей орган повинен прийняти?

Дайте правовий аналіз ситуації.

Завдання 4. Задача

За нижче поданою інформацією визначте складники державного ладу. Свою відповідь обґрунтуйте.

Держава складається з десяти провінцій, кожна з яких має свій законодавчий орган і свій уряд. Державу очолює президент, який обирається парламентом. Уряд формується за підсумками виборів до вищого представницького органу держави, тобто парламентською більшістю. Вибори в державі проходять на альтернативній основі, існує багатопартійна система, має місце належне забезпечення реалізації прав людини, політична влада здійснюється способами і методами, які зумовлені традиційними інститутами, законами, звичаями, що закріпилися у свідомості суспільства, держави та особи.

Завдання 5. Розв'яжіть задачу

Вкажіть, у яких ситуаціях із нижченаведених мали місце обставини, які виключають юридичну відповідальність, і які саме. Свою відповідь коротко обґрунтуйте.

Ситуація 1. Сергій, який не вмів плавати, пересувався на воді у одномісному човні. Через певний час до нього наблизився Вадим і попросився до човна. Сергій

йому відмовив. Тоді Вадим почав розгойдувати човен і зробив спробу сісти в нього. Щоб не допустити цього, і таким чином, не піти на дно, Сергій вдарив Вадима веслом, від чого той загинув.

Ситуація 2. У приміщення школи увірвалося двоє людей у масках. Вони прив'язали охоронця до дверей і винесли із навчального закладу п'ять комп'ютерів.

Ситуація 3. Адам, який мешкав на дев'ятому поверсі багатоквартирного будинку, вийшов на балкон, щоб подихати свіжим повітрям. Глянувши вниз, він побачив як двоє чоловіків штовхають його мотоцикл. Адам почав гукати їх і вимагати припинити викрадення мотоцикла, однак його або не почули або незахотіли реагувати на його крик. Роздратований Адам кинув у цих чоловіків металеве відро. Коли Адам вийшов у двір будинку, один із чоловіків від удару відра, яке впало на нього, отримав тяжкі тілесні

ушкодження. З'ясувалося, що мотоцикла ніхто викрадати не збирався, його тільки хотіли відвезти вбік, щоб якомога ближче під'їхати до дверей під'їзду вантажівкою, на якій привезли меблі.

Ситуація 4. Здійснивши розбійний напад на Олену і відібравши від неї при цьому золотих виробів на дві тисячі грн., Данило спробував втекти. Але навздогін йому кинувся Кирило, який, щоб зупинити нападника, збив його з ніг. Від цього на тілі Данила появилася забійна рана правої ноги.

Ситуація 5. Група вчених одного із науково – дослідних інститутів кілька років працювала над тим, щоб віднайти ліки для лікування СНІДу. Дієвість винайдених ліків була перевірена на пацюках та деяких інших тваринах, експеримент тривав три роки. Застосування ліків показало чудові результати. Після цього було прийнято рішення перевірити ефективність лікування СНІДу у людей. Отримавши письмову згоду від пацієнтів, яким залишалося жити не більше року, було зроблено спробу провести їх лікування. Однак, протягом трьох тижнів з моменту закінчення курсу лікування усі пацієнти померли.

Завдання 6. Задача

Григорій запропонував Миколі продати йому велосипеда за 5 тисяч гривень. Ринкова вартість велосипеда становила 8 тисяч гривень. Григорій взяв від Миколи гроші і пообіцяв через годину доставити придбану Миколою річ. Однак, велосипеда доставлено не було, оскільки Григорій з самого початку не мав наміру це зробити. Дайте розгорнутий юридичний аналіз ситуації.

Визначте склад правопорушення.

Завдання 7. Аналіз статті законодавчого акту «Перед вступом на посаду народні депутати України складають перед Верховною Радою України присягу».

А) Вкажіть галузь права, з якої наведено приклад статті

Б) Визначте структурні частини правової норми

I. Тести:

1. Виникає не одночасно з державою, а передує їй, за певних соціальних передумов може існувати без держави і поза державою:

а) природне право; б) обов'язок; в) закон; г) політика.

2. Право абсолютного вето на закони, прийняті парламентом, є у:

а) монарха в абсолютній монархії; б) монарха в дуалістичній монархії; в) монарха у конституційній монархії; г) президента у президентській республіці.

3. Якщо дрібне хуліганство скоїть неповнолітня особа, то за скоєння цього правопорушення:

а) до неї можуть бути застосовані заходи впливу;

б) до неї можуть бути застосовані примусові заходи виховного характеру;

в) вона підлягає адміністративній відповідальності на загальних засадах;

г) вона підлягає кримінальній відповідальності

4. У залежності від суб'єктного складу сімейні договори можуть бути:

а) такими, що визначені в законі; б) такими, що врегульовують відносини, які не врегульовані сімейним законодавством; в) такими, що врегульовують відносини, які врегульовані сімейним законодавством; г) договорами подружжя.

5. Якщо особа вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України, то вона може звернутися до Конституційного Суду з:

а) конституційною заявою; б) конституційним позовом; в) конституційною скаргою; г)

конституційним клопотанням.

6. Особа, яка здійснює діяльність, що є джерелом підвищеної небезпеки, відповідає за завдану шкоду, якщо вона не доведе, що шкоди було завдано внаслідок:

а) крайньої необхідності або самозахисту; б) з вини недієздатної особи або умислу опікуна; в) непереборної сили або умислу потерпілого; г) взаємодії джерел підвищеної небезпеки.

7. Якщо особа, яка скоїла шахрайство, через певний проміжок часу після скоєння цього злочину вчинить грабіж, а на момент скоєння грабежу її не буде засуджено за шахрайство, то вважатиметься, що має місце:

а) рецидив злочинів та повторність злочинів; б) рецидив злочинів та сукупність злочинів; в) поглинання тяжчим злочином менш тяжкого; г) повторність злочинів та сукупність злочинів.

8. Якщо трудовий договір укладено під впливом насильства, то:

- а) він може бути визнаний судом недійсним; б) він визнається судом недійсним;
- в) до такого договору не можуть бути застосовані відповідні норми цивільного права; г) жодна відповідь не є правильною.

9. Дискримінація є однією із найочевидніших порушень принципу:

- а) рівності; б) гуманізму; в) пропорційності; г) добросовісності.

10. Правочин, укладений під впливом обману, на відміну від шахрайства:

- а) тягне за собою цивільну відповідальність; б) не передбачає притягнення до кримінальної відповідальності особи, яка вчинила обман при укладенні правочину; в) передбачає притягнення до кримінальної відповідальності особи, яка вчинила обман при укладенні правочину; г) виключає як кримінальну відповідальність, так і цивільну.

Завдання 2 В чому полягає відмінність між: (не менше 3-х порівнянь)

- Територіальною федерацією та національною федерацією.

Завдання 3. Розв'яжіть задачу

Визначте у кожній із нижченаведених ситуацій суб'єкта відповідальності за вчинене правопорушення.

Ситуація 1. Чотирнадцятирічний Віктор, щоб зірвати уроки в школі, подзвонив у

відділок поліції і заявив, що навчальний заклад заміновано.

Ситуація 2. П'ятнадцятирічна Марина вчинила угон легкового автомобіля.

Ситуація 3. Сімнадцятирічна Ярина здійснила перехід через дорогу безпосередньо перед транспортним засобом на швидкісній трасі..

Ситуація 4. Шістнадцятирічний Семен вчинив стрільбу по деревах із пневматичної зброї на власному городі. Пневматична рушниця належала його батькові і вільно висіла в коридорі.

Ситуація 5. Чотирнадцятирічний Денис, під час гри у футбол на прибудинковому спортивному майданчику, розбив шибку м'ячем.

Завдання 4 . Дайте відповідь

1. Громадянин Козін під час прогулянки в парку виявив на лавочці, невідомо ким забутий фотоапарат. Він забрав фотоапарат і того ж дня заявив про знахідку в поліцію. Через 7 місяців до Козіна звернулася якась Зубова Христина з вимогою повернути їй приватну власність – фотоапарат. Про те, що це її фотоапарат, довела. Чи зобов'язаний Козін повернути річ громадянці Зубовій? Свою правову позицію обґрунтуйте.

2. Козлов Олександр і Клейнод Оксана вирішила укласти шлюб. Оксана не мала бажання змінювати своє милозвучне козацьке прізвище. Але Олександр пообіцяв, що у разі якщо його кохана змінить прізвище, то він протягом 6 місяців подарує їй машину. Оксана погодилася, але за умови, що ця обставина знайде відображення у шлюбному договорі. Чи правомірні дії сторін? Свою правову позицію обґрунтуйте.

Завдання 5. Дайте відповіді на питання:

1. Визначіть зайвий елемент у запропонованому переліку передумов виникнення держави, відповідь поясніть: три великих поділи праці, утворення груп з протилежними інтересами, поява приватної власності.
2. Наведіть один приклад ситуації, за якої має місце протиріччя між правовими нормами та нормами моралі.
3. Наведіть по одному прикладу правоприпиняючого юридичного факту у цивільному праві та трудовому праві .
4. Визначте зайве із прав у запропонованому переліку, свою відповідь обґрунтуйте : право на об'єднання в політичні партії, право на достатній життєвий рівень, право на соціальний захист.
5. Із числа обставин, які виключають юридичну відповідальність, назвіть ту обставину, яку інколи спрощено називають правом на самозахист.
6. Визначте зайве із прав у запропонованому переліку, свою відповідь обґрунтуйте : право на участь у мітингах, вуличних походах і демонстраціях, право на недоторканність житла, право на житло.

Завдання 6. Дайте юридичний аналіз ситуації.

Громадяни П. (23 роки, слюсар, раніше засуджений за крадіжку), Р. (27 років, водій, раніше не судимий) та Т. (15 років, школяр) познайомилися через те, що постійно вживали наркотичні речовини. З метою отримання коштів на наркотики домовилися пограбувати підприємця Ф., відібравши в нього гроші, які він щовечора приносив додому. Для цього П. сховався біля квартири підприємця. Т., знаходячись на вулиці біля будинку, мав повідомити про те, що Ф. увійшов до під'їзду телефоном, Р. чекав їх в машині поблизу. Через годину після початку «засідки», П. побачив громадянина з портфелем, який підійшов до квартири Ф. Він спробував вихопити портфель, але зіткнувшись з опором, завдав громадянину ножове поранення, від якого той помер. П., Т., Р. втекли з міста пригоди, але через два дні були затримані. З'ясувалося, що П. помилився – потерпілим став суддя місцевого суду, а в портфелі знаходилися його особисті папери та наукова стаття.

№6

Завдання 1. Укажіть, чи регулюються нормами права наведені нижче соціальні відносини. Для правовідносин вкажіть, нормами якої галузі права вони регулюються

- А) Суд відмовив в прийнятті заяви про відшкодування шкоди у зв'язку із закінченням строку позовної давності.
- Б) Конституційний Суд розглянув конституційну скаргу громадянина Ч.
- В) К. нецензурно лайвся на вулиці
- Г) Н. запросив свого приятеля на день народження
- Д) Група осіб вчинила крадіжку грошей з Національного банку
- Е) К. отримав землю для створення фермерського господарства
- Ж) Л. похрестив свого сина в церкві
- З) Чоловік звільнив свою дружину, яка працювала бухгалтером в його фірмі
- І) Приватний підприємець Ф. сплатив податок на землю
- К) Слідчий суддя прийняв рішення про застосування до Ч. запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання

Завдання 2. Уважно проаналізуйте юридичну ситуацію. Визначте, якими нормативними актами регулюються ці правовідносини, які дії співробітників Національної поліції відповідають, а які не відповідають вимогам чинного законодавства.

Громадянин П. йшов пізно ввечері вулицею в своєму районі. Раптом біля нього зупинився патрульний автомобіль поліції. Поліцейські, вийшовши з машини, звернулися до П. з вимогою показати документи, що посвідчують особу, а також дати можливість провести поверховий огляд. П. пред'явив студентський квиток, але зажадав побачити документи поліцейських та пояснити йому причину огляду. Також він категорично заперечував ведення поліцейськими відеозйомки процесу перевірки документів та поверхневого огляду. Поліцейські відмовилися показати посвідчення, але вказали на свої жетони та зазначили, що П. може встановити їх особи за номерами жетонів. Вони пояснили, що П. за орієнтуванням, яке вони щойно отримали по радіо, схожий на злочинця, який вчинив замах на вбивство неподалік годину тому. Після цього дівчина – поліцейський провела огляд, прощупавши одяг П., а її напарник «страхував» її, навівши на П. пістолет та попередивши про можливість його використання. Не знайшовши нічого підозрілого, вони зажадали від П. терміново піти з цієї вулиці у зв'язку із проведенням поліцейської операції з затримання злочинця.

Завдання 3. (10 балів). Заповніть таблицю спираючись на норми законодавства України щодо діяльності Конституційного Суду України (далі – КСУ)

- А. Структурна ланка КСУ, що вирішує питання
- Б. Повний кількісний склад
- В. Мінімальний повноважний склад
- Г. Форма рішення

Питання	А	В Б	В	Г
Відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою				

Офіційне тлумачення Конституції України				
Обрання голови КСУ				
Відповідність Конституції України (конституційності) законів України за конституційними скаргами				
Відповідність Конституції України чинних міжнародних договорів України				

Завдання 4. До пропонуваного логічного ланцюжка додайте хоча б одну ланку, термін, якого не вистачає, та/або відкиньте зайві поняття та визначте спільний термін, який їх об'єднує:

1. Громадянство України, вік 35 років, право голосу, проживання в Україні протягом 10 років, наявність вищої освіти
2. Проживання на території України протягом 5 років, наявність власності на території України, наявність законних джерел існування
3. Крадіжка, грабіж, хуліганство, шахрайство

Завдання 5. Змініть букви у виразі на необхідні цифри та визначте, який знак (більше, менше, рівності) необхідно поставити у виразі замість знака запитання. Не забудьте вказати розмірність.

$$A + B - C * D ? E - F + G - H$$

A. мінімальна тривалість арешту як кримінального покарання накладання дисциплінарного стягнення після його скоєння;

B. мінімальний вік, при досягненні якого дитина може самостійно пересуватися територією України;

C. тривалість загальної позовної давності, у межах якої особа може звернутися до суду з вимогою про захист свого цивільного права чи інтересу;

D. строк, після настання якого особа, яка добросовісно заволоділа чужим рухомим майном і продовжує відкрито, безперервно володіти ним, набуває права власності на це майно;

E. мінімальний вік укладання трудового договору на загальних підставах;

F. вік, після досягнення якого необхідна згода дитини під час набуття нею громадянства України;

G. вік, після досягнення якого громадяни України чоловічої статі не може бути призваний на строкову військову службу;

H. кількість членів Вищої Ради правосуддя

Завдання 6. П. (17 років), С. (16 років) і Т. (12 років) не маючи грошей, вирішила здійснити напад на перехожих. С., який перебував у стані наркотичного сп'яніння, та П. сховалися в кущах, а Т. мав подати сигнал, коли підходить перехожий. Невдовзі на доріжці з'явилася 17-річна Н. За сигналом Т., П. та С., погрожуючи ножом, спробували відібрати в неї шапку та мобільний телефон. Однак Н. виявилася майстром спорту з боксу, яка поверталася з тренування. Вона почала чинити опір та завдала С. та П. тяжких

тілесних ушкоджень. Т., злякавшись, кинувся навтьоки, а Н. викликала «швидку допомогу» та поліцію.

1. Який злочин скоєно неповнолітніми?

А) крадіжка Б) вимагання В) грабіж Г) розбій Д) хуліганство

2. Якою є стадія вчинення цього злочину:

А) готування до злочину Б) незакінчений замах
В) закінчений замах Г) закінчений злочин

3. Який вид співучасті наявний в діях Т.:

А) він є пособником Б) він є співвиконавцем
В) він є організатором Г) в діях Т. відсутній склад злочину

4. Як оцінити дії Н.?

А) вона вчинила злочин – завдання тяжких тілесних ушкоджень, але наявні пом'якшуючі обставини
Б) вона діяла в стані необхідної оборони
В) вона діяла в стані крайньої необхідності
Г) вона діяла з перевищенням меж необхідної оборони

5. Визначте наявність обставин, що обтяжують та/або пом'якшують відповідальність С.:

А) наявні виключно пом'якшуючі обставини
Б) наявні виключно обтяжуючі обставини
В) наявні як пом'якшуючі, так і обтяжуючі обставини
Г) відсутні як пом'якшуючі, так і обтяжуючі обставини

Завдання 1. Порівняйте кримінальну та адміністративну відповідальність

Спільним є :

Відмінним є :

Кримінальна відповідальність	Адміністративна відповідальність
------------------------------	----------------------------------

Завдання 2. Заповніть таблицю спираючись на норми Конституції України та Виборчого кодексу України

	Виборча система, що застосовується	Об'єкти висування кандидатів	Вимоги до кандидата
Президент України			
Народні депутати України			
Депутати Київради			
Депутати сільської ради			
Міський голова			
Староста села			

Завдання 3. Уважно прочитайте ситуацію. Визначте, про які правовідносини йдеться в ній, укажіть найважливіші нормативно-правові акти, якими регулюються ці правовідносини. Знайдіть і вкажіть твердження осіб, які не відповідають правовим нормам та поясніть, в чому полягають їх помилки. Чи правомірні вимоги С. та В. один до одного?

29-річний В. і 26-річна С. вирішили одружитися. С. вважала, що подати заяву до органу державної реєстрації актів цивільного стану необхідно за місцем проживання або реєстрації жінки чи чоловіка. Також В. наполягав пришвидшити подання заяви, адже після подання заяви реєстрацію призначають не раніше ніж через три місяці. Після подання заяви про реєстрацію шлюбу С. запропонувала укласти й нотаріально посвідчити шлюбний договір, щоб офіційно стати нареченими. В. погодився. В договорі, зокрема, було зазначено обов'язок В. оплатити С. навчання в університеті за контрактом. Пізніше В. сплатив задаток за шлюбну подорож, заплатив за весільну сукню для С. та подарував їй коштовну обручку. Однак, за тиждень до дня реєстрації шлюбу, С. сказала В., що передумала одружуватися, бо вважає себе занадто молодою для створення сім'ї. В. зажадав, щоб С. відшкодувала йому витрати, які він поніс, готуючись до весілля й повернула подаровану обручку. С. відмовилася компенсувати В. будь-що й повертати обручку, навпаки, зажадала, щоб той виконав умову шлюбного договору та оплатив їй навчання в університеті.

Завдання 4. Визначте правовідносини, про які йдеться. Укажіть нормативно-правові акти, що їх регулюють. Дайте правову оцінку діям учасників у цій правовій ситуації. Укажіть обставини, котрі пом'якшують або обтяжують юридичну відповідальність учасників (за їх наявності).

Ф. дізнався, що в О. є велика колекція золотих монет. Він звернувся до раніше судимого 58-річного С. з пропозицією викрасти цю колекцію з квартири О. за винагороду, на яку той погодився. С. домовився з 25-річним Д., що той виготовить відмички для замків дверей квартири О., 17-річним М., що той проникне в квартиру за допомогою цих відмичок і забере колекцію, а також з 18-річним Л., що він слідкуватиме за квартирою й повідомить М., коли О. не буде вдома. Л. після роздумів, звернувся до поліції і розповів все, що знав. У цей час М. вирішив діяти сам. Переконавшись, що у вікнах помешкання О. відсутнє світло, та вважаючи, що О. немає вдома, М. проник у квартиру. Однак виявилось, що О. відпочивав удома. О. почав кричати й чинити спротив. М. дістав ніж і став вимагати щоб О. віддав колекцію, погрожуючи вбивством. Завдяки інформації Л. до будинку О. прибули співробітники поліції. М., почувши сирену, не встиг взяти нічого в квартирі і спробував утекти, але був затриманий поліцейськими.

Завдання 5. Додайте до букв необхідні цифри - відповіді

А. строк, вступу на посаду новообраного Президента України;

В. максимальна тривалість позбавлення права займати певні посади, призначеного як додаткове кримінальне покарання;

С. вік призову на строкову військову служби в Збройних силах України

Д. строк прийняття спадщини

Е. максимальний відсоток суми заробітку особи, засудженої за скоєний злочин до виправних робіт, котрий відраховується з її заробітку в дохід держави;

Г. вік жінки, після настання якого їй не може бути призначено такий вид стягнення як суспільно корисні роботи;

Ж. строк повноважень міського голови, обраного на чергових виборах

З. максимальний строк адміністративного арешту.

Завдання 6. Прочитайте опис ситуації, проаналізуйте її та оберіть по одному варіанту відповіді на кожне запитання.

Громадянин Ф. уклав трудовий договір про роботу водієм в департаменті будівництва Київської міськдержадміністрації з тримісячним випробувальним строком. Раніше він протягом 20 років працював водієм, має перший клас та право керування всіма категоріями транспортних засобів. Умови договору передбачають двозмінну роботу (перша зміна – з 9.00 до 20.00 з перервою з 13.00 до 16.00; друга зміна – з 20.00 до 7.00 з перервою з 23.00 до 3.00) з шестиденним робочим тижнем. Через три тижні після початку роботи працівник був звільнений з роботи як такий, що не витримав випробування без згоди профспілкового комітету та без попереднього попередження.

1. Чи правомірно призначено випробування:

А) випробування не може бути призначено при прийомі на роботу в орган виконавчої влади

Б) випробування не може бути призначено у зв'язку із значним досвідом працівника

В) випробування призначено правомірно

2. Чи правомірно визначено строк випробування:

- А) строк випробування призначено правомірно
- Б) строк випробування не може перевищувати один тиждень
- В) строк випробування не може перевищувати один місяць
- Г) строк випробування не може перевищувати два місяці

3. Чи правомірно визначено тривалість тижневої роботи?

- А) тривалість тижневої роботи визначено правомірно
- Б) допущено перевищення тижневої норми робочого часу
- В) тривалість тижневої роботи визначається домовленістю між працівником та роботодавцем
- Г) визначити правомірність встановленого тривалості тижневої роботи за наявними даними неможливо

4. Чи правомірним є звільнення працівника:

- А) звільнення здійснено правомірно та без порушень
- Б) звільнення мало бути погодженим з профспілковим комітетом
- В) працівник мав бути попереджений про звільнення не пізніше ніж за три дні
- Г) допущено порушення, зазначені в пп. Б) та В)

№8

Завдання I. Назвіть положення Конституції України, в яких урегульовано питання юридичної відповідальності фізичних осіб

1. Ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду, за одне і те саме правопорушення
2. Юридична відповідальність особи має індивідуальний характер
3. Відповідальність за правопорушення має базуватися виключно на законі
4. Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів, коло яких визначається законом
5. У разі скасування вироку суду як неправосудного держава відшкодовує матеріальну і моральну шкоду, завдану безпідставним засудженням
6. Підозрюваний чи обвинувачений має право на захист
7. Засуджений користується всіма правами людини і громадянина, за винятком обмежень, які визначені законом і встановлені вироком суду
8. Конфіскація майна може застосовуватися тільки судом і тільки на основі положень закону
9. Найважливіші питання, що стосуються обмеження прав людини ще до її засудження за скоєне правопорушення вирішуються виключно судом
10. Незнання закону не звільняє від відповідальності
11. Презумпція невинуватості (або п. 12-13)
12. Ніхто не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні злочину
13. Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду

Завдання II. Здійсніть правовий аналіз ситуації

17-літня Оксана побачила на вулиці красиву собаку, яка безпорадно рухалася з боку в бік, жалісно скиглила і підгавкувала. Дівчина підійшла до песика, який спочатку дозволив погладити себе, а потім узяти на руки. Оксана запитувала перехожих, цікавилася про господаря песика в аптеках, магазинах і кафе поруч з місцем зустрічі з собакою, однак все було марно. Жодних відомостей про господаря не виявилось й на ошийнику такси. Оксана принесла собаку додому, нагодувала його.

1. **Визначте, які нормативно-правові акти регулюють ці відносини?**
2. **Чи стала вона власником собаки?**
3. **Що вона повинна робити, щоб дотриматися вимог закону?**
4. **Які права матиме Оксана, якщо господаря песика буде знайдено?**

Завдання III. Порівняйте часткову та неповну дієздатність:

Спільне:

Часткова	Неповна
----------	---------

Завдання IV. Поруч зі школою в Дніпровському районі м. Києва знаходиться чималий пустир, на якому раніше було розташовано стихійний ринок. Водночас спортивний майданчик школи дуже малий, а ігрового майданчика для дітей молодших класів, які перебувають в групах подовженого дня, взагалі немає. До вас звернулася за допомогою батько школи– Доренчук Петра Івановича проханням допомогти підготувати звернення до відповідного органу для вирішення цієї проблеми. **Підготуйте звернення до відповідного органу від імені одного з батьків школи– Доренчук Петра Івановича для вирішення цієї проблеми відповідно до вимог закону. В який строк заявнику повинні дати відповідь?**

Завдання V. Розмістіть вказані органи (установи, організації) у відповідні стовпчики таблиці

Або

Законодавча влада	Виконавча влада	Судова влада	Не належать до жодної гілки державної влади України

1. Київська міська державна адміністрація
2. Виконавчий комітет Вишгородської районної ради
3. Фонд державного майна України
4. Кабінет Міністрів України
5. Відділ освіти Бориспільської міської ради
6. Конституційний Суд України
7. Коростишівська районна державна адміністрація
8. Верховна Рада України
9. Президент України
10. Міністерство оборони України
11. Європейський суд з прав людини
12. Державне підприємство «Укрзалізниця»

Завдання I. Тестові завдання

1. У якому випадку чинні міжнародні договори є частиною національного законодавства України:

- А) у разі надання згоди на обов'язковість договору Президентом України;
- Б) у разі надання згоди на обов'язковість договору Верховною Радою України;
- В) у разі надання згоди на обов'язковість договору Кабінетом Міністрів України;
- Г) у разі коли Конституційний Суд підтвердив відповідність договору Конституції.

2. Хто з зазначених осіб автором ідеї поділу державної влади:

- А) Вольтер;
- Б) Монтеск'є;
- В) Руссо;
- Г) Сковорода.

3. Оберіть правильну відповідь:

- А) закон не може мати зворотної сили в жодному випадку;
- Б) закон має зворотну силу лише тоді, коли він пом'якшує відповідальність або скасовує її;
- В) закон має зворотну силу лише тоді, коли він обтяжує відповідальність або запроваджує її;
- Г) порядок надання зворотної сили закону має бути передбачений безпосередньо в законі.

4. Який з зазначених елементів НЕ є елементом системи права:

- А) галузь права;
- Б) інститут права;
- В) норма права;
- Г) нормативно-правовий акт.

5. Визначте, в якому з наведених випадків йдеться про інкорпорацію законодавства:

- А) видавництво «Юрінком Інтер» видало збірку «Законодавство України про власність»;
- Б) Верховна Рада України дала згоду на обов'язковість договору про усунення подвійного оподаткування з Республікою Білорусь;
- В) Верховна Рада внесла зміни до Кримінального Кодексу України, скасувавши смертну кару як вид покарання;
- Г) Верховна Рада України прийняла Бюджетний кодекс України, одночасно втратили чинність раніше діючі закони про бюджети різних рівнів.

6. Визначте, яка дія НЕ є юридичним вчинком:

- А) вихід з громадянства;
- Б) отримання травми;
- В) вступ до ліцею;
- Г) написання наукової статті.

7. Який вид влади наділений повноваженнями щодо застосування примусу?

- А) сімейна;
- Б) економічна;
- В) духовна;
- Г) державна.

Завдання II. Проаналізуйте переваги та недоліки різних видів виборчих систем

Завдання III. Порівняйте:

- А) політичну партію та громадську організацію
- Б) галузі публічного та приватного права

Завдання IV. Поясніть поняття:

- А) Вища рада правосуддя
- Б) колізія правових норм

Завдання V. В пропонуваному тексті знайдіть та виправте помилки та неточності

Вищим органом законодавчої влади в Україні є парламент - Верховна Рада України. Конституційний склад Верховної Ради України - двісті п'ятдесят народних депутатів України, які обираються на чотири роки.

Народним депутатом України може бути обрано громадянина України, який на день виборів досяг двадцяти п'яти років, має право голосу і проживає в Україні протягом останніх десяти років. Не може бути обраним до Верховної Ради України громадянин, який має судимість за вчинення тяжкого злочину, якщо ця судимість не погашена і не знята у встановленому законом порядку. Порядок проведення виборів народних депутатів України встановлюється Указом Президента України. Повноваження народних депутатів України починаються з моменту офіційного оголошення результатів виборів.

Контроль від імені Верховної Ради України за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використання здійснює Міністерство фінансів України та Національний банк. Парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина здійснює Комітет з прав людини.

Завдання VI. Вирішіть юридичну ситуацію

Уявіть, що Вас запросили працювати юристом у військкомат та доручили підготувати висновки щодо можливості призову на строкову військову службу вказаних нижче осіб. Виконайте завдання, своє рішення обґрунтуйте.

Громадянин С., 28 років, працює водієм, має дворічну доньку. Громадянин М., 24 роки, навчається в заочній аспірантурі та працює інженером на заводі. Громадянин П., 22 роки, після закінчення педагогічного університету працює в районній державній адміністрації завідувачем відділом. Громадянин Г., 21 рік, працює менеджером та написав заяву про направлення на альтернативну службу оскільки є членом пацифістської громадської організації, статут якої передбачає відмову від використання будь-якої зброї. Громадянин К., 23 роки, сирота, працює механіком.

Завдання І. Тестові завдання

1. Визначте, в якому випадку фізичній особі яка досягла 16 років може бути надана повна цивільна дієздатність:

- А) вона уклала шлюб;
- Б) вона працює за трудовим договором;
- В) вона зареєстрована батьком чи матір'ю дитини;
- Г) вона є одним з засновників молодіжної громадської організації.

2. Визначте, яка обставина НЕ є підставою для позбавлення батьківських прав:

- А) батьки не забрали дитину з пологового будинку або з іншого закладу охорони здоров'я без поважної причини і протягом шести місяців не виявляли щодо неї батьківського піклування;
- Б) батьки ухиляються від виконання своїх обов'язків по вихованню дитини;
- В) батьки жорстоко поводяться з дитиною;
- Г) батьки є хронічними токсикоманами.

3. Визначте, яке повноваження належить Президентові України

- А) створення судів;
- Б) визнання іноземних держав;
- В) призначення Міністра оборони України;
- Г) затвердження бюджету.

4. Громадянин Р. (15 років), через вікно проник до квартири, мешканців якої не було дома, та заволодів цінними речами - грошима та портативним комп'ютером. Дайте кваліфікацію дій громадянина Р.

- А) скоєно пограбування, Р. буде притягнуто до кримінальної відповідальності;
- Б) скоєно крадіжку, Р. буде притягнуто до кримінальної відповідальності;
- В) скоєно крадіжку, але Р. не буде притягнуто до кримінальної відповідальності у зв'язку з недосягненням відповідного віку;
- Г) скоєно дрібну крадіжку, Р. буде притягнуто до адміністративної відповідальності.

5. В країні О-ландії президент обирається загальнонародним голосуванням строком на сім років. Він самостійно призначає та може звільнити з посади прем'єр-міністра та всіх членів уряду. Визначте форму правління, яка існує в цій державі:

- А) обмежена республіка;
- Б) змішана республіка;
- В) парламентська республіка;
- Г) президентська республіка.

6. Визначте, в якому з пропонованих випадків громадянин має право на відстрочку від призову на строкову військову службу

- А) громадянин А., 24 роки, який щойно закінчив навчання у вищому навчальному закладі, але працює не за фахом;
- Б) громадянин Б., 23 роки, навчається в одинадцятому класі вечірньої школи та працює на заводі слюсарем;
- В) громадянин В, 20 років, працює;
- Г) громадянин Г, 23 роки, працює водієм, є єдиним сином одинокої матері, котрій виповнилося 62 роки.

Завдання ІІ.

Вас запросили розповісти дев'ятикласникам про зміни, які відбулися в Конституції України минулого року. Запропонуйте основні положення цього виступу

Завдання III. Порівняйте:

А) старосту села та сільського голову

Б) Амністія та помилування

Завдання IV. Поясніть поняття:

А) сервітут

Б) патронатна сім'я

Завдання V. Дайте кваліфікацію подій

Громадяни П. (23 роки, слюсар, раніше засуджений за крадіжку), Р. (27 років, водій, раніше не судимий) та Т. (15 років, школяр) познайомилися через те, що постійно вживали наркотичні речовини. З метою отримання коштів на наркотики домовилися пограбувати підприємця Ф., відібравши в нього гроші, які він щовечора приносив додому. Для цього П. сховався біля квартири підприємця. Т., знаходячись на вулиці біля будинку, мав повідомити про те, що Ф. увійшов до під'їзду телефоном, Р. чекав їх в машині поблизу. Через годину після початку «засідки», П. побачив громадянина з портфелем, який підійшов до квартири Ф. Він спробував вихопити портфель, але зіткнувшись з опором, завдав громадянину ножове поранення, від якого той помер. П., Т., Р. втекли з міста пригоди, але через два дні були затримані. З'ясувалося, що П. помилився – потерпілим став суддя місцевого суду, а в портфелі знаходилися його особисті папери та наукова стаття.

Завдання VI. В пропозованих фрагментах вставте пропущені слова та/або словосполучення:

1. Закон про кримінальну відповідальність, _____, не має зворотної дії в часі.
2. Формами незакінченого злочину є _____
3. У разі недодержання сторонами вимоги закону про нотаріальне посвідчення договору такий договір є _____
4. Фізична особа, яка досягла _____, має право на власний розсуд змінити своє прізвище та (або) власне ім'я.
5. Особа, яка відмовилася від шлюбу, зобов'язана _____
6. Майно, набуте подружжям за час шлюбу, належить дружині та чоловікові на праві _____

№11

Завдання I. Наведіть не менше 3 прикладів правопорушень різних видів, вкажіть вид та визначте склад кожного з них

Завдання II. Вирішіть юридичну ситуацію

Напередодні Новорічного свята, 29 грудня, батьки вашого приятеля придбали в магазині телефон та фотоапарат для подарунків. Однак після вручення подарунків дітям 1 січня з'ясувалося, що, хоча телефон добре працює, доньці (12 років) не подобається його колір. Коли ж син (17 років) спробував зробити фотознімки новим фотоапаратом, виявилось, що знімки неякісні – фотоапарат не забезпечує необхідних налаштувань внаслідок недоробок виробника. Порекомендуйте, як їм діяти, щоб вирішити проблеми, які виникли. Якими нормативними актами вони мають керуватися при цьому?

Завдання III. В пропонованому тексті знайдіть помилки і неточності та виправте їх. Свої виправлення поясніть

В Україні встановлено єдине громадянство. Громадянин України може бути позбавлений громадянства виключно судом за особливо тяжкі умисні злочини проти держави. Громадянин має право змінити громадянство після досягнення ним 18 років. Громадянин України не може бути виданий іншій державі без рішення Верховного Суду України. Громадянство України за народженням отримує дитина, яка народилася на території України, якщо хоча б один з батьків якої, на момент її народження був громадянином України. Іноземець або особа без громадянства можуть бути за їх клопотаннями прийняті до громадянства України. Серед умов прийняття – відсутність іноземного громадянства, безперервне проживання на законних підставах на території України протягом останніх трьох років, досконале володіння державною мовою, наявність достатніх джерел існування.

Завдання IV. Підставивити необхідні цифри у пропоновані питання

А – мінімальна кількість депутатів, які повинні підтримати законопроект для його прийняття Верховною Радою

Б – мінімальний строк проживання в шлюбі з громадянином України, за наявності якого не висувається вимога щодо безперервного проживання на території України для отримання громадянства іноземцем

В – строк, протягом якого Президент зобов'язаний підписати прийнятий Верховною Радою закон в разі подолання «вето» Президента

Г – мінімальний вік члена дитячої громадської організації

Д – мінімальний вік притягнення до адміністративної відповідальності

Є - вік набуття особою неповної цивільної дієздатності

Завдання V. Порівняйте:

дієздатність та правоздатність

Завдання VI. Поясніть поняття:

А) власність

Б) правопорушення

Завдання I. Тестові завдання (вибір однієї правильної відповіді)

1. Яке адміністративне стягнення може бути застосовано до військовослужбовців:

- А. громадські роботи;
- Б. виправні роботи;
- В. штраф;
- Г. адміністративний арешт.

2. Об'єктами суміжних прав є:

- А. виконання, фонограми, відеограми, програми (передачі) організацій мовлення;
- Б. виконання, фонограми, відеограми, компіляції даних (бази даних);
- В. виконання, фонограми, відеограми, аранжування;
- Г. виконання, фонограми, відеограми, адаптації.

3. Який шлюб не може бути визнаний недійсним за рішенням суду:

- А. між двоюрідними братом та сестрою;
- Б. між тіткою, дядьком та племінником, племінницею;
- В. між родичами третього коліна за походженням;
- Г. з особою, яка не досягла шлюбного віку і якій не було надано права на шлюб.

4. Із яким органом влади погоджується зміна цільового призначення земельних ділянок природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, що перебувають у комунальній власності:

- А. Кабінетом Міністрів України;
- Б. Міністерством екології та природних ресурсів України;
- В. відповідною обласною радою;
- Г. відповідною обласною державною адміністрацією.

5. Як називається в кримінальному праві склад злочину, для наявності об'єктивної сторони якого обов'язкове настання суспільно небезпечних наслідків для кваліфікації злочину:

- А. матеріальний;
- Б. формальний;
- В. вольовий;
- Г. процесуальний.

Завдання II. Визначте помилки та/або недоречності, допущені в тексті .

1. Поліцейським є громадянин України, який склав екзамен поліцейського, проходить службу на відповідних посадах у поліції і якому присвоєно спеціальне звання поліції. Поліцейський має службовий документ та спеціальний знак. Зразки та порядок видання службових документів та спеціальних знаків затверджує Кабінет Міністрів України.

2. Членами (учасниками) громадської організації можуть бути юридичні особи приватного права, у тому числі громадські об'єднання зі статусом юридичної особи, фізичні особи, які досягли 16 років та не визнані судом непадсудними.

3. Вибори старости проводяться за пропорційною системою в єдиному багатомандатному виборчому окрузі, до якого входить територія відповідного населеного пункту (села або селища) у складі об'єднаної сільської, селищної, міської територіальної громади.

4. Президент України протягом десяти днів після отримання закону підписує його, беручи до виконання, та офіційно оприлюднює його або повертає закон зі своїми вмотивованими і сформульованими пропозиціями до профільного комітету Верховної Ради України для повторного розгляду. Якщо під час повторного розгляду закон буде знову прийнятий Верховною Радою України більшістю від її конституційного складу, Президент України зобов'язаний його підписати та офіційно оприлюднити невідкладно. У разі якщо Президент України не підписав такий закон, він через п'ятнадцять днів офіційно оприлюднюється Прем'єр-міністром України і опубліковується за його підписом.

Завдання III. Дайте класифікацію правових відносин за всіма відомими вам підставами.

1. Газета поширила про кандидата в народні депутати завідомо неправдиву інформацію.
2. Владислав викрав з ресторану швидкого обслуговування готової продукції на 7 тис. грн.

Завдання IV. Розв'яжіть юридичну ситуацію, відповівши на подані нижче запитання

43-річна Марина в ресторані «Oceanic» замовила устриці й виявила в одній з них 50 перлин. Несподівану знахідку відвідувачка зробила, відчувши на зубах щось тверде. Роздивившись, Марина радісно вигукнула й попросила працівників закладу очистити перлини та упакувати їх для неї. Однак керуючий рестораном Грег Херджест зазначив, що перлини належать ресторану. Устриці, які доставляють у ресторан, збирають в Мексиканській затоці в штаті Луїзіана й за договором є їх власністю. Марина не погодилась, адже це була її устриця, а значить, і перлини теж належали їй.

Устриці, які доставляють у ресторан, збирають в Мексиканській затоці в штаті Луїзіана й за договором є їх власністю. Марина не погодилась, адже це була її устриця, а значить, і перлини теж належали їй.

1. Який вид правовідносин виник в даній ситуації та якими нормативно-правовими актами вони регулюються? Назвіть їх сторони.
2. Яким правом може скористалася Марина?
3. Чи є правомірним рішення керуючого рестораном?

Завдання V. Заповніть таблицю

Поліція під час виконання повноважень, визначених законом України «Про Національну поліцію» уповноважена застосовувати такі заходи:

Поліцейські заходи примусу	Превентивні поліцейські заходи
1	1
2	2
3	3
	4
	5...

№13

Завдання 1. Визначте помилки та/або недоречності, допущені в тексті

1. Найменування громадського об'єднання складається з двох частин – особистої та спільної назв. У особистій назві зазначається організаційно-правова форма громадського об'єднання ("громадське утворення", "громадська спілка").

2. Комісія при Президентові України з питань громадянства розглядає заяви про прийняття до громадянства України, позбавлення громадянства України та подання про втрату громадянства України і вносить пропозиції Верховній раді України щодо задоволення цих заяв та подань.

3. Кожен має право мати, користуватися і розпоряджатися своєю власністю. Громадяни для задоволення своїх потреб можуть користуватися об'єктами права державної та територіальною власності відповідно до закону.

Право приватної власності є непорушним. Примусове відчуження об'єктів права приватної власності може бути застосоване лише як виняток з мотивів державної необхідності, на підставі і в порядку, встановлених законом, та за умови попереднього і повного відшкодування їх вартості. Експропріація майна може бути застосована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, встановлених законом.

Завдання II. З'ясуйте сторони конкретного договору.

Назва цивільно-правового договору	Одна сторона	Друга сторона
1. Купівля - продаж		
2. Міна		
3. Дарування		
4. Довічне утримання (догляд)		
5. Позичка		
6. Підряд		
7. Послуги		

8. Перевезення		
9. Зберігання		
10. Позика		

Завдання III. Складіть інформаційний буклет для п'ятикласників «Молодіжні та дитячі громадські організації» .

П'ятикласників цікавлять такі питання:

1. Визначити поняття молодіжних і дитячих організацій.
2. Назвати особливості членства в молодіжних і дитячих організаціях.
3. Хто може бути засновником як молодіжної так і дитячої громадської організації.
4. Якими є форми членства в молодіжній і дитячій громадській організації.
5. Які існують особливості вступу малолітніх осіб віком до 10 років до дитячих громадських організацій.

Завдання IV. Вирішіть юридичну ситуацію, відповівши на запитання

Громадянин США українського походження N звернувся до комісії з питань громадянства при Президенті України з проханням прийняти його до громадянства України.

1. Якими нормативними актами слід керуватися при вирішенні даного питання?
2. За яких умов громадянину США може бути надано громадянство України?
3. Яким є порядок вирішення цього питання?
4. Які державні органи України будуть вирішувати дане питання?

Завдання V. Вирішіть юридичну ситуацію, відповівши на запитання

Громадянин України К. був призваний до лав Збройних сил України. У військовій частині він відмовився брати до рук зброю, мотивуючи це своїми релігійними переконаннями.

1. Як вирішити це питання?

2. Які нормативні акти регулюють дане питання?

3. Чи порушені, на вашу думку, конституційні права громадянина?

Завдання № 1. Прочитайте приклади правових норм та вкажіть, до якої галузі права відноситься та чи інша норма

1. Особа має право на відшкодування моральної шкоди, завданої внаслідок порушення її прав.
2. Повнолітня дієздатна фізична особа має право бути донором крові, її компонентів, а також органів та інших анатомічних матеріалів та репродуктивних клітин.
3. Право власності набувається на підставах, що не заборонені законом, зокрема із правочинів.
4. Особа, яка досягла шлюбного віку, має право на створення сім'ї.
5. Позбавлення наданого громадянину права керування транспортними засобами застосовується на строк до трьох років.
6. Україна є суверенна і незалежна, демократична, соціальна, правова держава.
7. Загальнодержавні, місцеві податки та збори, справляння яких не передбачено цим Кодексом, сплаті не підлягають.
8. Незаконна порубка дерев і чагарників у лісах, захисних та інших лісових насадженнях, що заподіяло істотну шкоду,..... карається штрафом від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або арештом на строк до шести місяців.
9. Бюджетна система України – сукупність державного бюджету та місцевих бюджетів.
10. Нічним вважається час з 10 години вечора до 6 години ранку.
11. Категорії земель України мають особливий правовий режим.
12. Клієнт банку – будь-яка фізична чи юридична особа, що користується послугами банку.

Завдання № 2. Назвіть систему місцевого самоврядування та систему адміністративно-територіального устрою України, заповнюючи таблицю

Система місцевого самоврядування включає:	Систему адміністративно-територіального устрою України складають:
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.
6.	6.
7.	7.

Завдання № 3. Проаналізуйте юридичну ситуацію та дайте відповіді на питання, вміщені внизу тексту

Громадянка М., маючи 7 днів невикористаної відпустки, вирішила відвідати селище Веселі балки, де проживала її подруга. Метою відвідин стало створення відеоролика щодо традицій його мешканців. Перед від'їздом М. відвідала магазин та купила: апаратуру для відеозапису, інструменти для манікюру, педикюру (ножиці,

пилочки тощо), білизну постільну. По прибутті у селище Веселі балки громадянка М. розпакувала апаратуру для відеозапису, почала зйомки і помітила, що товар має певні недоліки. На другий день вона звернулася до продавця магазину з вимогою ліквідації недоліків. Однак продавець наголосив, що у зв'язку з певними обставинами ліквідувати недоліки зможуть лише через місяць. Громадянка М. обурилася, адже у неї було лише 7 днів. При таких обставинах вона вирішила розірвати договір купівлі-продажу і повернути всі товари. Однак, їй було відмовлено у поверненні таких товарів як інструменти для манікюру, педикюру а також постільну білизну. Щодо апаратури для відеозапису, продавець повідомив їй, що розрахунок вона може отримати лише через 14 днів.

1. Якими нормативно-правовими актами врегульовуються ці правовідносини?

2. Які строки безоплатного усунення недоліків товару?

3. Яким правом не скористалася громадянка М., заявляючи вимогу щодо усунення недоліків відеоапаратури?

4. Чи правомірна відмова у поверненні таких товарів як інструменти для манікюру, педикюру, а також постільна білизна?

5. В який строк провадяться при розірванні договору купівлі-продажу розрахунки із споживачем?

Завдання № 4. Вирішіть задачу

Громадянка А. підбрала на вулиці бездоглядну собаку. Через два тижні вона прочитала в місцевій газеті оголошення громадянки Д. про виплату винагороди в розмірі 300 гривень тому, хто знайде зниклу собаку. Опис собаки в точності збігався із знайденою, і громадянка А. доставила собаку за зазначеною в газеті адресою. Громадянка Д. собаку визнала, проте винагороду виплачувати відмовилася. Своєю відмову вона мотивувала тим, що, як пояснив їй знайомий юрист, відповідно до чинного законодавства вона зобов'язана відшкодувати лише витрати на утримання собаки, що згідно з її підрахунками складають 20 гривень, а винагороду виплачувати не зобов'язана. Громадянка А. звернулася до суду.

Яке рішення повинен ухвалити суд?

Завдання № 5. Порівняйте громадську організацію та громадську спілку за критеріями засновників та членства (участі)

Громадська організація	Громадська спілка
1.	1.
2.	2.
3.	3.

Завдання № 1.

Міністр фінансів при дворі французького короля Людовіка XIV Жан-Батіст Кольбер говорив, що цей процес можна порівняти з мистецтвом обципувати гусака так, щоб отримати максимум пір'я з мінімумом пилу.

1. Про який процес йде мова?

2. Визначте вид та склад правовідносин, що охоплюють даний процес.

Завдання № 2.

Традиційно права людини прийнято класифікувати відповідно до їх історичного розвитку. У ХХІ столітті можна говорити про становлення четвертого покоління прав людини, котре пов'язане з науковими відкриттями в галузі мікробіології, медицини, генетики тощо.

Поміркуйте! Назвіть права людини третього та четвертого покоління, заповнюючи їх у таблицю (необхідно навести 5 прикладів у кожній колонці таблиці).

<i>Права людини третього покоління</i>	<i>Права людини четвертого покоління</i>
1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.

Завдання № 3. Заповніть пропущене у реченнях

1. До складу Верховного Суду України входять _____ суддів. 2. Позачергові вибори до Верховної Ради України призначаються Президентом України і проводяться в період _____ з дня опублікування рішення про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України. 3. У разі оголошення указу Президента України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях Верховна Рада України збирається на засідання у _____ без скликання. 4. Коаліція депутатських фракцій у Верховній Раді України формується протягом _____ з дня відкриття першого засідання Верховної Ради України. 5. Безперервне проживання на території України – проживання в Україні особи, якщо її разовий виїзд за кордон у приватних справах не перевищував _____ днів, а в сумі за рік – _____ днів. 6. У разі дострокового припинення повноважень Президента України вибори Президента України проводяться в період _____ днів з дня припинення повноважень. 7. Строк повноважень Генерального прокурора України – _____. 8. Усиновлення дитини провадиться без згоди батьків, якщо вони протягом _____ після народження дитини не забрали її на виховання

до себе в сім'ю. 9. Звернення громадян розглядаються і вирішуються у термін не більше _____ від дня їх надходження.

Завдання № 4. Вирішіть задачу

17-річний Євген, 16-річний Петро та 14-річний Сергій вирішили заволодіти спортивним велосипедом, який надавала на прокат спортивна школа „Гарт”. З цією метою, Петро пішов до спортивної школи, взяв на прокат спортивний велосипед та оплатив послугу. Після закінчення сплаченого часу, Петро у спортивну школу велосипед не повернув.

Кваліфікуйте дії учасників ситуації. Визначте склад кваліфікованого Вами злочину.

Задача № 5. Проаналізуйте юридичну ситуацію та дайте відповіді на питання, вміщені в кінці тексту

Громадянин С., збираючи лікарські трави в лісопосадці Криворізького району, знайшов в кущах біля річки автомобіль Toyota з розбитими фарами. Присівши, щоб подивитись на стан автомобіля, громадянин С. побачив, що у землі щось знаходиться. Коли він витягнув з-під автомобіля „річ”, то побачив горщик з мідними та срібними монетами 1 тисячоліття до нашої ери. Громадянин С. повідомив про автомобіль та монети районний відділ міліції та дочекавшись працівників міліції передав їм все, що знайшов. Пізніше було встановлено, що монети є пам'яткою історії та культури.

1. Яким нормативно-правовим актом регулюється право власності на знахідку та скарб?

2. Яка подальша доля знайденого автомобіля згідно законодавства України?

3. Хто набуває права власності на скарб? Чи має право громадянин С. на винагороду на цей скарб, і якщо так, то в якому розмірі?

Завдання № 1. Складіть тезауруси по *три терміна* кожен на теми: «Громадянство України» та «Захист персональних даних»

Завдання № 2. Знайдіть в тексті помилки та виправте їх

1. До складу Верховного Суду України входять сто п'ятдесят суддів. 2. Позачергові вибори до Верховної Ради України призначаються ЦВК і проводяться в період дев'яносто днів з дня опублікування рішення про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України. 3. У разі оголошення указу Головою Верховної Ради України про введення воєнного чи надзвичайного стану в Україні або окремих її місцевостях Верховна Рада України збирається на засідання у одноденний строк без скликання. 4. Коаліція депутатських фракцій у Верховній Раді України формується протягом трьох місяців з дня відкриття першого засідання Верховної Ради України. 5. Безперервне проживання на території України – проживання в Україні особи, якщо її разовий виїзд за кордон у приватних справах не перевищував 30 днів, а в сумі за рік – 150 днів. 6. У разі дострокового припинення повноважень Президента України вибори Президента України проводяться в період ста днів з дня припинення повноважень. 7. Звернення подаються Уповноваженому Верховної Ради України з прав людини в письмовій формі протягом трьохмісячного терміну після виявлення порушення прав і свобод людини і громадянина. 8. Строк повноважень сільської, селищної, міської, районної, обласної ради, депутати якої обрані на чергових виборах, становить чотири роки. 9. Юридичною особою є установа, створена і зареєстрована у встановленому законом порядку.

Завдання № 3. Вирішіть задачу

Шістнадцятирічний громадянин М. 20.01.2021 року звернувся до начальника відділу РАЦС Мелітопольського міськрайонного управління юстиції з заявою про зміну прізвища, ім'я та по батькові. Начальник відділу громадянину М. відмовив в задоволенні його заяви, аргументуючи це складною політичною ситуацією.

Дайте відповіді:

1. Якими нормативно-правовими актами регулюються відповідні правовідносини?
2. Чи має громадянин М. право на зміну імені, прізвища та по батькові?
3. Чи аргументованою є відмова начальника відділу РАЦС?

Завдання № 4. Вирішіть задачу

У травні 2014 р. Микола, будучи у стані легкого сп'яніння, вирішив відвідати зоопарк. Ставши на бетонну огорожу, яка була збудована навколо вольєра, в якому утримувалися тигри, він вирішив зняти на відеокамеру тигра. Однак останній високо підстрибнув і стягнув Миколу за ноги на землю, чим наніс суттєву шкоду його здоров'ю. З метою врятування життя Миколи ветеринарний лікар зоопарку тричі вистрілив у звіра транквілізаторами. Тигр заснув, Микола кілька місяців лікувався, витративши на лікування понад 5000 грн. У свою чергу зоопарк витратив на лікування тигра понад 1000 грн. Микола звернувся з позовом до зоопарку про відшкодування шкоди, завданої його здоров'ю. Зоопарк звернувся із зустрічним позовом про відшкодування шкоди, завданої здоров'ю тигра. Обидві сторони позовних вимог одна до одної не визнали.

Завдання № 5. Визначте, у якій із нижче запропонованих ситуацій, має місце укладення *фіктивного шлюбу*, а в яких *«шлюбу за розрахунком»*. Свою відповідь коротко поясніть і з'ясуйте, у чому принципова різниця цих двох шлюбів?

Ситуація 1. Лікар, знаючи про те, що його пацієнтка є смертельно хворою (вона про це не знала) запропонував їй укласти шлюб, сподіваючись таким чином успадкувати її майно.

Ситуація 2. Молода актриса вирішила укласти шлюб з відомим режисером, який би забезпечив їй творче зростання.

Ситуація 3. Аспірантка уклала шлюб із молодим професором, передбачаючи спрощений захист дисертації.

Ситуація 4. Дівчина із небагатої сім'ї уклала шлюб із бізнесменом, що дало б їй можливість залишити роботу.

Ситуація 5. 20-ти річний Олексій одружився із 25-ти річною Галиною, матір'ю – одиначкою двох малолітніх дітей, і усиновив їх з метою ухилення від строкової служби у Збройних Силах України.

I. Тести:

1. За висловом знаменитого римського юриста Ульпіана незмінне і постійне прагнення надати кожному належне йому право - це:

а) справедливість; б) гуманізм; в) розумність; г) добросовісність.

2. Для здійснення судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб у кримінальних провадженнях, віднесених до підсудності Вищого антикорупційного суду, з числа суддів цього суду обираються слідчі судді строком на:

а) 1 рік; б) 2 роки; в) 3 роки; г) 5 років

3. Яка з правових презумпцій не закріплена в законодавстві України?

а) презумпція невинуватості особи у вчиненні злочину;

б) презумпція правомірності правочинів;

в) презумпція вини органу владних повноважень в адміністративному процесі;

г) презумпція невинуватості боржника.

4. Правочин, укладений під впливом обману, на відміну від шахрайства:

а) тягне за собою цивільну відповідальність;

б) не передбачає притягнення до кримінальної відповідальності особи, яка вчинила обман при укладенні правочину;

в) передбачає притягнення до кримінальної відповідальності особи, яка вчинила обман при укладенні правочину;

г) виключає як кримінальну відповідальність, так і цивільну.

5. Для режиму окремого проживання характерним є:

а) наявність шлюбних відносин і відсутність шлюбних правовідносин;

б) відсутність як шлюбних відносин, так і шлюбних правовідносин;

в) наявність сімейних відносин при відсутності шлюбних правовідносин;

г) наявність шлюбних правовідносин і відсутність шлюбних відносин.

6. Яке з перелічених прав людини і основоположних свобод не захищене Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод?

а) право на життя; б) право на шлюб; в) право на достатній життєвий рівень; г) право на справедливий суд.

7. Переміщення громадян України, пов'язане з перетинанням державного кордону, з метою здійснення оплачуваної діяльності в державі перебування – це:

а) реінтеграція;

б) зовнішня трудова міграція;

в) державна зрада;

г) туризм.

8. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір спливає через:

а) 70 років, що відліковуються з 1 січня року, наступного за роком смерті автора чи останнього із співавторів, який пережив інших співавторів; б) 75 років, що відліковуються з дати смерті автора чи останнього із співавторів, який пережив

інших співавторів; в) 70 років, що відліковуються з дати смерті автора чи останнього із співавторів, який пережив

інших співавторів; г) 75 років, що відліковуються з 1 січня року, наступного за роком смерті автора чи останнього із співавторів, який пережив інших співавторів.

9. Комісія по трудових спорах обирається загальними зборами (конференцією) трудового колективу підприємства, установи, організації з числом працюючих не менш як:

а) 5 чоловік; б) 10 чоловік; в) 15 чоловік; г) 20 чоловік.

10. Утворення і ліквідація районів є конституційним повноваженням:

а) Верховної Ради України; б) Президента України; в) Кабінету Міністрів України; г) органів місцевого самоврядування.

II. Заповніть пропущене у наведених реченнях:

2.1. Законопроект про внесення змін до розділу I «Загальні засади» подається до Верховної Ради України _____ або не менш як _____ від конституційного складу Верховної Ради України.

2.2. Не допускається створення і діяльність структурних утворень політичних партій в органах виконавчої та судової влади і _____, військових формуваннях, а також на державних підприємствах, у _____ та інших державних установах і організаціях.

III. Дайте відповіді на питання:

3.1. Розкрийте зміст права на справедливий суд відповідно до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод?

3.2. Розкрийте зміст права на освіту відповідно до Закону України «Про освіту»

IV. Чи тотожні поняття:

злиття товариства - приєднання товариства;

громадські роботи – суспільно корисні роботи

У. Вирішить задачі

Задача 1

До Європейського суду з прав людини надійшла позовна заява громадянина Р. проти України, в якій він виклав такі положення:

- У 2016 році за сприянням правозахисних організацій він добився перегляду своєї справи у Верховному суді, але його вимоги не були задоволені;

- Того ж року він звертався до Європейського суду з прав людини, однак Комітет визнав заяву такою, що не підлягає розгляду;

- Протягом останніх двох років він збирав додаткові докази, які за нових умов повністю виключають його вину та свідчать про винуватість іншої сторони;

- У зв'язку з цим громадянин Р. просить Суд переглянути його справу та винести справедливе рішення.

1. Обґрунтуйте, чи правильне рішення прийняв громадянин Р. стосовно повторного звернення у міжнародну інстанцію.

2. Чи є формальні підстави для відмови у прийнятті його заяви?

Задача 2

25 березня 2017 року дві студентки медичного університету були затримані працівниками поліції за спробу збуту 16-річному учню професійно-технічного ліцею марихуани. Як з'ясувалося під час досудового розслідування, студентки під виглядом марихуани збували придбаний в аптеці лікарський кропив'яний чай. В обвинувальному акті дії студенток були кваліфіковані за ст. 307 КК України (збут наркотичних засобів).

1. Яке юридичне значення для кримінально-правової кваліфікації діянь має визначення суспільної небезпеки злочину?

2. Чи погоджуєтесь Ви з кваліфікацією дій студенток медичного університету?

Відповідь обґрунтуйте.

Задача 3

Громадянин М., вважаючи свою сім'ю фінансово не спроможною, перешкодив дружині в отриманні необхідних після хвороби послуг з реабілітації, примусив 15-річного сина, під страхом позбавлення житла, одержувати професію шахтаря.. Рішенням місцевого суду він був притягнутий до адміністративної відповідальності у вигляді штрафу та направлений на проходження програми для кривдників на строк чотири місяці.

Громадянин М. вважає незаконним таке рішення органу судової влади та бажає оскаржити його, спираючись на припис Ст.61. Конституції України, згідно з яким «Ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення». М. звернувся до Вас, адвоката, за порадою.

Дайте клієнту кваліфіковану відповідь по суті справи.

I. Тести

1. Назвіть державу з монархічною формою правління?

а) Бразилія; б) Італія; в) Туреччина; г) Данія.

2. Видом юридичної відповідальності, за якої особа може понести відповідальність добровільно є:

а) кримінальна; б) адміністративна; в) цивільна; г) дисциплінарна.

3. Визначальною як для права, так і для моралі є категорія:

а) справедливості; б) розумності; в) добросовісності; г) пропорційності

4. В якому випадку в діях особи В. відсутня вина:

а) В. під час бійки наніс А. два удари ногою в живіт, у результаті чого той отримав ушкодження; б) В., керуючи мотоциклом, перевищив швидкість і здійснив наїзд на Л., у результаті чого той отримав ушкодження; в) В. без огороження будинку чистив сніг із даху будинку, льодьона брила впала та травмувала О.; г) В. падаючи на слизькій дорозі, штовхнув Б. у результаті чого той отримав ушкодження.

5. Поняття «протиправна поведінка» та «правопорушення» співвідносяться як:

а) частина і ціле; б) ціле і частина; в) слова синоніми; г) слова антоніми.

6. Відповідно до ст. 9 Конституції України міжнародний договір стає актом національного законодавства і набуває силу закону за умови проходження процедури:

а) націоналізації; б) ратифікації; в) контрасигнування; г) легалізації.

7. Президент України:

а) входить до законодавчої гілки влади; б) входить до виконавчої гілки влади;

в) входить до судової гілки влади; г) не входить до жодної гілки влади.

8. Майно, у тому числі грошові кошти, яке належить територіальній громаді перебувають в:

а) колективній власності; б) комунальній власності; в) державній власності; г) спільній власності.

9. Право громадянина України на вільне припинення членства у політичній партії є предметом регулювання:

а) правових норм і корпоративних норм; б) правових норм і звичаєвих норм;

в) звичаєвих норм і корпоративних норм; г) релігійних норм і моральних норм.

10. Така ознака Конституції України як «конституція є базою поточного законодавства» означає, що:

а) конституція містить норми, які одночасно можуть бути основою галузевих правових норм; б) конституція є первинним елементом, на якому засновуються права та обов'язки більшості суб'єктів державного і суспільного життя; в) внести зміни до Конституції набагато складніше, ніж внести зміни до звичайного закону. У деяких випадках для цього потрібен референдум; г) нормативно-правові та міжнародно-правові акти повинні відповідати Конституції.

Завдання 2. В чому полягає відмінність між: (не менше 3-х порівнянь)

- між дією та подією

Завдання 3.

Укажіть, у яких ситуаціях із нижченаведених є ознаки, що виключають юридичну відповідальність. Свою відповідь обґрунтуйте.

Ситуація 1. У Володимира випадково опинились ключі від квартири сусідів. Довідавшись, що сусідів немає дома Володимир проникнув у квартиру сусідів з метою вчинити крадіжку, але страх перед відповідальністю змусив його піти геть.

Ситуація 2. 15-ти річний Микола без дозволу батька взяв автомобіль, який знаходився гаражі і виїхав в місто, де не справившись з управлінням наїхав громадянку П., яка від отриманих травм померла. Чи можлива кримінальна відповідальність Миколи?

Ситуація 3. Михайло 16 років із своїм товаришем Петром йшли по тротуару штовхаючи один одного. У результаті Петро, якого штовхнув Михайло попав під колеса автомобіля та отримав тілесні ушкодження.

Ситуація 4. Прибиральниця Галина зайшовши в електрощитову, де вона завжди прибирала, ввімкнула рубильник, без якого не вмикалося світло в приміщенні. У результаті ввімкнення струму загинув електрик, який працював на лінії. На рубильнику попереджувальна табличка була відсутня, про те що на лінії працює електрик Галина повідомлена не була.

Ситуація 5. Микита позичив 3000 гривень Петру на два тижні. Коли настав термін повернути борг Петро заявив, що в нього грошей немає і взагалі він не має наміру їх повертати. Розлючений Микита за домовленістю із друзями побили Петра і відібрали у нього 3000 гривень, інших 5000 тисяч, які були у Петра з собою вони не взяли.

Завдання 4. Заповніть пропущене у наведених реченнях.

1. Особа, яка народилася за межами України від осіб без громадянства, які постійно на законних підставах проживають на території України, і не набула за народженням громадянства іншої держави, є _____.
2. Для осіб, яким надано статус біженця в Україні чи притулок в Україні, термін безперервного проживання на законних підставах на території України встановлюється на _____ роки з моменту надання їм статусу біженця в Україні чи притулку в Україні, а для осіб, які вїхали в Україну особами без громадянства, – на _____ роки з моменту _____.
3. Конституційний Суд України є органом _____ юрисдикції, який забезпечує верховенство _____, вирішує питання про відповідність Конституції України законів України та у передбачених Конституцією України випадках інших актів, здійснює офіційне _____ Конституції України, а також інші повноваження відповідно до Конституції України.
4. Громадяни можуть звернутися до Президента України, _____, Кабінету Міністрів України, органів місцевого самоврядування з електронними _____ через офіційний веб-сайт органу, якому вона адресована, або веб-сайт громадського об'єднання, яке здійснює _____ на їх підтримку.

Завдання 5.

16-річному Івану була надана повна дієздатність як особі, яка працює за трудовим договором. Через тиждень після цього Іван вирішив разом із 17-річною Мариною подати до РАЦСу заяву про реєстрацію шлюбу. Однак у РАЦСі прийняти заяву відмовилися, посилаючись при цьому на ст. 22 СК, відповідно до якої шлюбний вік для чоловіків становить 18 років. Іван вважає таку відмову неправомірною, оскільки відповідно до ч. 4 ст. 35 ЦК повна цивільна дієздатність, надана фізичній особі, поширюється на усі цивільні права та обов'язки, а право на сім'ю є цивільним правом, яке передбачене ст. 291 ЦК.

Хто правий у цій ситуації? Свою відповідь обґрунтуйте.

Завдання 6.

Дайте відповіді на запитання.

1. За поданням якого органу Президент України здійснює призначення на посаду судді?
2. За чією пропозицією Верховна Рада України може розглянути питання про відповідальність Кабінету Міністрів України.

3. З метою проведення всеукраїнського референдуму за народною ініціативою ініціативна група зібрала 3 млн. 100 тис. підписів громадян України, які мають право голосу, у восьми областях України. Чи існують підстави і які для відмови у проголошенні всеукраїнського референдуму?
4. З якого моменту на народних депутатів України поширюються гарантії депутатської недоторканності?
5. В якому розмірі громадянин П. має право вимагати винагороду за знахідку від громадянина С., який загубив дану річ?
6. Кому належить право власності на аліменти, одержані на дитину?
7. Як по-іншому називають особисті права людини?

I. Тести

1. Право націй на самовизначення відноситься до прав:

- а) першого покоління; б) другого покоління; в) третього покоління;
- г) четвертого покоління.

2. «Негативним» законодавцем може вважатися:

- а) Конституційний Суд України; б) Верховний Суд України; в) Президент України;
- г) Кабінет Міністрів України.

3. В окремих випадках не обмежується певними строками притягнення винних осіб до:

- а) цивільної і дисциплінарної відповідальності;
- б) матеріальної та адміністративної відповідальності;
- в) кримінальної та цивільної відповідальності;
- г) матеріальної та цивільної відповідальності.

4. Набуття громадянства на підставі міжнародних договорів може здійснюватися шляхом:

- а) оптації; б) натуралізації; в) репатріації; г) філіації.

5. В якому розмірі позбавлення права обіймати певні посади як додаткове покарання призначається у справах, передбачених Законом України «Про очищення влади»:

- а) один рік; б) п'ять років; в) три роки; г) десять років.

6. Підставою для набуття громадянства України, яка може бути одночасно підставою для створення сім'ї є:

- а) внаслідок визнання батьківства чи материнства або встановлення факту батьківства чи материнства;
- б) внаслідок встановлення над дитиною опіки чи піклування, влаштування дитини в дитячий заклад чи заклад охорони здоров'я, в дитячий будинок сімейного типу чи прийомну сім'ю або передачі на виховання в сім'ю патронатного вихователя;
- в) внаслідок усиновлення;
- г) у зв'язку з перебуванням у громадянстві України одного чи обох батьків дитини.

7. Європейський Суд з прав людини вправі:

- а) скасовувати рішення національних судів;
- б) зобов'язувати національні суди до повторного розгляду справ;
- в) призначати компенсацію громадянам з боку держави, якщо держава порушила їх права;
- г) зобов'язати державу до внесення змін до законодавства з метою уникнення системного порушення прав людини.

8. Мовчазне волевиявлення у трудовому праві має місце у випадку:

- а) мовчазної згоди працівника на переведення його на іншу роботу, яка не передбаче на трудовим договором;
- б) якщо працівник не звертається до компетентних органів у випадку порушення його трудових прав;
- в) продовження дії строкового трудового договору у разі, якщо після закінчення строку дії цього договору трудові відносини фактично тривають і жодна із сторін не вимагає їх припинення;
- г) мовчазної згоди працівника на притягнення його до дисциплінарної відповідальності

9. За наявності підстав _____ денний строк тримання дитини у віці від одинадцяти років у приймальнику-розподільнику для дітей може бути продовжено ще до _____ днів за рішенням суду.

- а) 5 днів і 5 днів; б) 10 днів і 10 днів; в) 20 днів і 20 днів; г) 30 днів і 30 днів;

10.Різновидом трудового договору за строками, який має деякі схожі риси із цивільно – правовим договором про працю є:

- а) безстроковий договір;
- б) договір на час виконання певної роботи;
- в) строковий трудовий договір для заміни тимчасово відсутнього працівника;
- г)строковий трудовий договір не пов'язаний із заміною тимчасово відсутнього працівника;

Завдання 2. В чому полягає відмінність між: (не менше 3-х порівнянь)

- Органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

Завдання 3.

До районного суду звернулася Бружковська з позовом до свого чоловіка про розірвання шлюбу і зазначила, що шлюбні відносини між ними припинилися, відповідач вже проживає з іншою жінкою. Суд призначив подружжю строк для примирення і після цього виніс рішення про розірвання шлюбу. Через 5 днів після проголошення судового рішення Бружковський помер.

- 1. Що є підставою для розірвання шлюбу судом?
- 2. Проаналізуйте ситуацію та визначте підставу припинення шлюбу між Бружковською та Бружковським та його наслідки.
- 3. Які відомі Вам підстави припинення шлюбу?

Завдання 4. Заповніть пропущене в наведених уривках з Загальної декларації прав людини (правильне визначення пропущеного слова чи словосполучення .)

- 1. Всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та
- 2. Вони наділені розумом і і повинні діяти у відношенні один до одного в дусі братерства.
- 3. Не повинно проводитися ніякого розрізнення на основі, правового або міжнародного статусу країни або території, до якої людина належить.
- 4. Кожна людина має право на життя, на свободу і на
- 5. Кожна людина, де б вона не перебувала, має право на визнання її
- 6. Ніхто не може зазнавати арешту, затримання або вигнання.
- 7. Чоловіки і жінки, які, мають право без будь-яких обмежень за ознакою раси, національності або релігії одружуватися і засновувати сім'ю.
- 8. Сім'я є природним і основним осередком суспільства і має право на захист з боку та держави.
- 9. Освіта повинна бути, хоча б початкова і загальна.
- 10. Початкова освіта повинна бути

№ речення	Пропущене слово, чи словосполучення
1	
2...	

Завдання 5.

Учні 8 «Г» класу вирішили привітати учительку літератури зі святом 8 Березня і подарувати їй жіночі парфуми. При цьому, учителька напередодні попередила, що кращим подарунком для неї буде їх висока успішність, інших подарунків їй не потрібно. Упакувавши парфуми у подарунковий пакет і написавши в листівці, що це подарунок для учительки літератури від 8 «Г» класу, діти залишили пакет у вчительській. Учителька літератури, побачивши пакет, розгорнула пакет, понюхала парфуми, прочитала листівку і

після свята на батьківських зборах рекомендувала батькам більше займатися дітьми та повернула парфуми голові батьківського комітету.

Визначте вид цивільно-правового договору, про який йде мова у даній ситуації, та аргументовано доведіть, чи відбувся факт договору?

Завдання 6.

Визначте, чи є ознаки злочину у кожній з наведених ситуацій. Якщо є, то якого?

Аргументуйте свою відповідь.

Ситуація 1. Віталій повертався додому з нічної зміни. У парку на нього вчинив напад Михайло, озброєний ножом. У момент учинення нападу Віталій ударив нападника кулаком в обличчя, той упав ударившись головою об камінь і помер.

Ситуація 2. Петро під час вечірки заявив присутнім, що обов'язково вб'є суддю, який засудив його сина до довічного ув'язнення. Після вечірки пішов додому взяв мисливську рушницю і пішов до будинку де мешкав суддя, переконавшись, що вбити суддю не зможе так як біля будинку стояв патрульний автомобіль, Петро пішов додому.

Ситуація 3. Двоє 16-річних підлітків проникли до чужої квартири, з метою вчинення крадіжки, де знайшли велику суму грошей, але злякавшись відповідальності відмовились від їх заволодіння і пішли додому.

Білет №20

I. Тести

1. Розробка та прийняття нормативно-правових актів задля забезпечення життєдіяльності осіб та держави – це:

- а) функція держави;
- б) форма реалізації функцій держави;
- в) метод реалізації функцій держави;
- г) немає правильної відповіді.

2. За порядком прийняття рішень державні органи класифікуються на:

- а) загальної та спеціальної компетенції;
- б) первинні та похідні;
- в) одноособові та колегіальні;
- г) органи законодавчої, виконавчої та судової влади.

3. Сторонами в договорі позики є:

- а) кредитодавець і позичальник;
- б) банк і вкладник;
- в) позикодавець і позичальник;
- г) позикодавець і користувач
- д) позичкодавець і позичальник

4. Відповідно до законодавства України акції:

- а) є іменними цінними паперами;
- б) є цінними паперами строго на пред'явника;
- в) можуть бути як іменними, так і на пред'явника;
- г) є ордерними цінними паперами

5. Як називаються правочини, засновані на ризику:

- а) кабальні
- б) сіналлагматичні
- в) фидуціарні
- г) алеаторні
- д) умовні

6. Одним з найефективніших речово-правовий засобів захисту права власності, передбачених Цивільним кодексом України є :

- а) цесія;
- б) реституція;
- в) суброгация;
- г) трансмісія;
- д) віндикація

7. До складу Центральної Вибірчої Комісії входять _____ членів Комісії.

8. Застосування закону про кримінальну відповідальність за _____ заборонено.

9. Вибори міського (міст, кількість виборців у яких дорівнює або є більшою ніж 90 тисяч) голови проводяться за:

- а) мажоритарною системою абсолютної більшості
- б) пропорційною виборчою системою
- в) мажоритарною системою відносної більшості
- г) мажоритарною системою кваліфікованої більшості

10. За булінг законодавством України передбачається:

- а) кримінальна;
- б) цивільно - правова;
- в) адміністративна;
- г) дисциплінарна відповідальність

II. Заповніть пропущене у наведених реченнях :

1. Відповідно до норм Конституції Верховна Рада України протягом строку своїх повноважень не може двічі змінювати.....

2. Тимчасово окупованими територіями у Донецькій та Луганській областях по Закону визнаються, в межах яких та встановили та загальний контроль.

3. Публічно-правовий спір - спір, у якому: хоча б одна сторона здійснює, в тому числі на виконання, і спір виник у зв'язку із або такою стороною зазначених функцій

4. Судді Європейського Суду з прав людини обираються строком на Років. Вони не можуть бути Строк повноважень суддів спливає, коли вони досягають віку. Судді обіймають посаду доти, доки їх

5. Відповідно до положень Європейської Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод право на свободу вираження поглядів включає: свободу,, і та без втручання і незалежно від Це не перешкоджає державам вимагати діяльності радіомовних, телевізійних або підприємств.

III. Дайте відповіді на питання :

3.1. Поясніть різницю між обмежувальним й терміновим заборонним приписом

**3.2. Чи тотожні поняття державна безпека – національна безпека
помічник адвоката – стажист адвоката**

IV. Вирішіть задачі:

Задача № 1

14.01.2018р. о 19.00 нарядом ППС на майдані Свободи у м. Х. був затриманий та доставлений до поліцейського підрозділу 16-річний Степаненко В. С., який палив цигарки-самокрутки із сіро-зеленою речовиною (за висновком ЕКВ УВС – марихуаною). При особистому огляді у затриманого вилучено цигарку з вище вказаною речовиною. Дільничний інспектор поліції Дорохов А. Т. порушив справу про адміністративне правопорушення стосовно Степаненко В. С.

1. Дайте юридичну характеристику діям правопорушника.

2. Оцініть правомірність дій представників поліції

Задача № 2

При прийнятті на роботу кур'єр Купенко і директор кур'єрської фірми не змогли домовитися про розмір заробітної плати Купенка і, відповідно, не уклали письмовий трудовий договір. Проте директор наказав Купенку негайно розпочати роботу з розвезення замовлень клієнтів, пообіцявши врегулювати питання із заробітною платою протягом тижня. Після закінчення цього терміну директор несподівано оголосив Купенку, що можливості платити йому за роботу в тому розмірі, на якому наполягав Купенко, у фірми немає. А оскільки трудовий договір з Купенком так і не був підписаний, то він із завтрашнього дня вільний та може шукати собі іншу роботу.

Дайте юридичний аналіз ситуації

Задача №3

Лунін, звільнившись з виправної колонії, де відбував покарання за розбій, вирішив помститись Савченку, який виступав у суді свідком і дав докладні показання про злочин, вчинений Луніним. З цією метою він підмовив 13-річного Олексія Іваненка вистрелити з рушниці в Савченка, коли той буде повертатися додому. За це він пообіцяв подарувати хлопцеві рушницю. Дочекавшись увечері Савченка, Олексій вистрелив у нього, спричинивши останньому тяжкі тілесні ушкодження.

Дайте юридичний аналіз ситуації.

Білет №21

Завдання 1. Уважно прочитайте ситуацію. Якими нормативними актами регулюються відносини, що виникли? Яку юридичну оцінку можна дати діям її учасників?

18-річна Л. поверталася додому пізно ввечері безлюдною промисловою зоною в передмісті. Несподівано вона почула, що за нею хтось іде. Л. злякалася, їй здалося, що її переслідує зловмисник. Вона прискорила ходу, однак чоловік, не відставав. Через 10 хвилин, коли відстань між ними скоротилася до кількох метрів, Л. почала голосно кликати про допомогу й спробувала бігти. Однак послизнулася, впала й зламала собі носа і нижню щелепу.

Робітник Щ. (саме він йшов позаду Л), поспішаючи на завод на вечірню зміну, підбіг до Л. і спробував допомогти. У цей час до них підбіг К., який почув крики про допомогу. Побачивши Щ., який схилився над дівчиною, К. прийняв його за нападника і кинувся на допомогу дівчині. В боротьбі він зламав Щ. палець на руці.

Нарешті Щ. вдалося пояснити К., що відбулося. Однак, у мобільному телефоні К. скінчився заряд, в Л. та Щ. телефонів не виявилось, тому викликати «швидку допомогу» не вдалося, а стан дівчини погіршувався, вона втратила чимало крові. Тому, щоб доправити постраждалих до лікарні, К. розбив бокове скло автомобіля, який стояв поруч і власника якого поблизу не було, та доїхав до найближчої лікарні, після чого повернув автомобіль на місце та повідомив про те, що сталося, в поліцію.

Завдання 2. В пропонуваному тексті визначте помилки, недоречності та виправіть їх.

Україна є суверенна, нейтральна, демократична, соціальна, правова, держава. Україна є складною державою. Незалежність держави визнається в Україні найвищою соціальною цінністю. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Людина відповідає перед державою за свою діяльність. Україна є парламентською республікою. Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є Верховна Рада України. Ніхто не може узурпувати державну владу. Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, адміністративну та судову. Вищим органом законодавчої влади в Україні є парламент - Верховна Рада України. Конституційний склад Верховної Ради України - триста народних депутатів України, які обираються строком на чотири роки. Народним депутатом України може бути обрано громадянина України, який на день виборів досяг двадцяти п'яти років, має право голосу, володіє українською мовою і проживає в Україні протягом останніх десяти років. Державною мовою в Україні є українська мова. В Україні гарантується вільний розвиток, використання і захист російської, інших мов національних меншин України. Президент України є главою виконавчої влади в Україні і виступає від імені держави. Президентом України може бути обраний

громадянин України, який досяг тридцяти років, має право голосу, проживає в Україні протягом десяти останніх перед днем виборів років та володіє державною мовою. Одна й та сама особа не може бути Президентом України більше ніж два строки.

Завдання 3. Заповніть таблицю. Зверніть увагу, що *до кожної з груп прав потрібно визначити й конкретизувати прикладом реалізації лише одне право людини і громадянина (в кожній групі прав людини).*

№ з/п	Група прав людини громадянина	Право людини громадянина, що належить до цієї групи	Приклад реалізації визначеного права людини громадянина

Завдання 4. До пропонованого логічного ланцюжка додайте хоча б одну ланку, термін, якого не вистачає, та/або відкиньте зайві поняття та визначте, що об'єднує ці поняття:

1. Право, мораль, звичай, конституція
2. Парламентська республіка, обмежена монархія, імперія
3. Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів, сплата податки і зборів в порядку і розмірах, встановлених законом, участь у виборах народних депутатів та Президента України.
4. Цивільно-правова, кримінальна, моральна, адміністративна

Завдання 5.

Громадянин Афганістану Ф., 27 років, два роки тому разом з дружиною-громадянкою Ірану приїхав до Києва. Вони отримали статус біженців. Ф. поступив до медичного університету, а дружина виховує сина, який народився рік тому в Києві. Батько Ф. за направленням уряду Афганістану в 1981-1985 рр. також навчався в Києві, однак після закінчення політехнічного інституту повернувся на батьківщину. Ф. вирішив отримати громадянство України. У зв'язку з цим у нього виник ряд запитань. Допоможіть йому, обравши один із варіантів відповіді на кожне запитання:

1. **За якою підставою Ф. має право на набуття громадянства України:**

- А) має за народженням;
- Б) має за територіальним походженням;
- В) має в порядку прийняття до громадянства;
- Г) має в порядку поновлення у громадянстві;
- Д) має право за іншими підставами, передбаченими міжнародними договорами України.

2. Чи має право на громадянство України дитина Ф.

- А) має за народженням;
- Б) має за територіальним походженням;
- В) має в порядку прийняття до громадянства;
- Г) має у зв'язку з перебуванням у громадянстві України одного чи обох батьків дитини;
- Д) не має права на отримання громадянства.

3. До якого органу Ф. має звернутися для розгляду питання про громадянство (якщо має на це право)

- А) до Президента України;
- Б) до органу Національної поліції України;
- В) до Міністерства закордонних справ України;
- Г) до органу Державної міграційної служби України;
- Д) до Комісії при Президентові України з питань громадянства.

4. Який строк повинен Ф. постійно на законних підставах проживати в Україні, щоб отримати право на набуття громадянства:

- А) вимога щодо строку перебування в Україні до Ф. не висувається;
- Б) 1 рік;
- В) 2 роки;
- Г) 3 роки;
- Д) 5 років.

5. Яка з зазначених вимог не передбачена для набуття Ф. громадянства України

- А) наявність законних джерел існування;
- Б) визнання і дотримання Конституції України та законів України;
- В) безперервне проживання на території України протягом встановленого законом строку;
- Г) володіння державною мовою або її розуміння в обсязі, достатньому для спілкування;
- Д) подання декларації про відмову від іноземного громадянства;
- Є) всі зазначені вимоги обов'язкові для набуття Ф. громадянства України.

Питання до заліку

1. Держава і право як історичне надбання людства.
2. Поняття права. Система права.
3. Поділ права на галузі.
4. Поняття та ознаки держави.
5. Функції держави.
6. Структура правовідносин. Суб'єкти та об'єкти правовідносин.
7. Поняття системи законодавства.
8. Конституція, закони та підзаконні акти.
9. Поняття цивільного права.
10. Правоздатність та дієздатність.
11. Поняття цивільно-правових угод та їх види.
12. Зобов'язальне право.
13. Відповідальність за порушення зобов'язань.
14. Поняття шлюбу та сім'ї. Умови укладання шлюбу.
15. Перешкоди до укладення шлюбу.
16. Шлюбний контракт.
17. Рівність прав та обов'язків подружжя.
18. Припинення шлюбу і визнання його недійсним.
19. Взаємні права батьків та дітей.
20. Усиновлення (удочеріння).
21. Позбавлення батьківських прав.
22. Опіка і піклування.
23. Поняття адміністративного права.
24. Джерела адміністративного права.
25. Поняття та види адміністративного правопорушення.
26. Адміністративна відповідальність.
27. Адміністративне стягнення.
28. Особливості відповідальності неповнолітніх.
29. Кримінальне право та кримінальний кодекс.
30. Поняття та види злочинів.